

Camí Ral₂₉

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons
Gener de 2010 número 29

Ajuntament de Copons

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons
Edita: Ajuntament de Copons, Àrea Municipal de Cultura
Àngel Guimerà, 8, 08289 Copons, Anoia, Tel. 938 090 000 Fax: 938 090 013
Correu electrònic: camiral@copons.net
Disseny i maquetat: ESPAI GRAFIC, Igualada
Dipòsit legal: B-7571-96
Tiratge: 800 exemplars

Publicació periòdica / Distribució gratuïta
Imatge portada: Contenidors **Foto:** Elisenda Mercadal Segura
Coordinació: Elisenda Mercadal Segura, Núria Pons Torrents i Montse Soteras Corbella
Agraïm la col·laboració de Xènia Riba Ruiz i Ingrid Saumell Gassó

Sumari

3	Editorial
3	Què s'està fent?
4	Plens
5	Copons 2.0, una aproximació a l'acció de consens
5	Bona rebuda de la campanya "A Copons, fem compost!"
6	Parlem de gegants -1
8	L'Albert de l'Estanc
11	La Caseta de l'Hort
13	Qui som els nens i nenes de La Caseta?
14	Qui som els nens i nenes de l'escola de Copons?
16	Cap a la cova dels bandolers
17	Nou curs escolar: un pas endavant
18	El Casal d'estiu 2009
19	L'hereu i la pubilla de Copons a la Fira d'Igualada
19	Cloenda taller memòria
19	Per viure amb il·lusió també de grans
20	Festa Major d'estiu: dies per disfrutar
21	Futbol infantil
21	Taller de collarets a la Barraca
22	Copons al segle XVIII
23	Una mica més dels Masarnau
24	Celebrant 60 anys
24	El part i la sensació dolorosa
25	Resum de fets, activitats i actes. Estiu, tardor i hivern 2009
26	Travessa del Pirineu, de l'Atlàntic a la Mediterrània (2005 - VI)
29	Recepta de Moldàvia
29	En record a l'enginyer municipal Josep Ma. Lloró
30	Senyeres: Òdena
31	Transports i telèfons d'interès

Millor publicació periòdica d'àmbit local

SANT FELIU DE LLOBREGAT - 1997
Millores publicacions municipals de l'any

Els articles publicats a Camí Ral reflecteixen solament l'opinió dels autors, no forçosament la de l'Ajuntament.

Editorial

Us presentem un nou número de Camí Ral on trobareu algun petit canvi en el contingut. A vegades els canvis venen forçats per les circumstàncies però també són un element d'innovació que demostren que les coses es mouen i tenen vida pròpia.

A Copons també s'han produït alguns canvis, com el que hi ha hagut recentment en el sistema de reciclatge de residus domèstics. El nou sistema comporta més implicació per parts dels coponencs i coponenques a l'hora de separar i reciclar els residus. Però es tracta d'un petit esforç que ha de revertir en la millora del nostre entorn i es la nostra petita aportació en la conservació i millora del medi ambient.

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Ajuntament

Què s'està fent?

Normalment aquest article serveix per a què es posi en coneixement de tothom el que s'ha fet, el que s'està fent i el que es farà en el nostre poble. A vegades, em dóna la sensació de donar una informació que per a tothom és coneguda, però no la deixarem de donar, ja que és la nostra obligació. Tanmateix, aprofitaré aquestes línies per exposar diferents ajudes i els inconvenients que ens hem anat trobant a l'hora de dur a terme algunes accions.

Una de les obres més importants que s'ha fet l'últim mig any és la finalització de l'obra de les voltes. Personalment crec que el seu resultat ha estat molt correcte i que s'hi ha recollit part de la preocupació que existia en el si d'una part de la població. Les coses consensuades sempre solen donar un resultat millor, i crec que aquesta obra en concret ha marcat el consens entre els veïns i el consistori. Evidentment, la part de l'obra que incloïa la seguretat no podia entrar en discussió, la seguretat sempre prima per davant de l'estètica.

Aquest nou curs l'escola s'ha posat en funcionament amb una nova aula, situada en la part on anteriorment hi havia la sala del bar de la Barraca. En aquest espai també hi podem trobar un nou apartat que dóna servei a un menjador per a tots els alumnes que es vulguin quedar a dinar. Després d'uns mesos del seu funcionament, he de dir que crec que la decisió que vàrem prendre en el seu moment va ser del tot encertada. A vegades, quan es prenen decisions, sempre queda el dubte de si posteriorment tot donarà el resultat que un s'ha marcat. L'equip de govern estàvem convençuts que aquesta era l'empenta que necessitava l'escola perquè els seus alumnes disposessin de l'espai adequat, i creiem que els serveis que donava el bar de la Barraca podien ser coberts pel nou bar de la piscina. Ara per ara, sembla que tot surt bé.

Ara bé, no tot són flors i violes, ja que una de les obres més importants d'aquesta legislatura havia de ser la nova sala polivalent. Bé, doncs, per dificultats que han anat sorgint, ens trobem davant d'una manca de finançament que ens està retardant més del compte la finalització de l'obra. Esperem disposar del finançament necessari per acabar l'obra com més aviat millor.

Així mateix, des de el consistori estem lluitant per aconseguir l'anhelada cobertura de mòbil. En aquests moments ens trobem en converses amb les companyies que ofereixen aquest servei perquè s'instal·lin en la nova antena. Sé que serveix de poca excusa, però ens estem trobant amb moltes complicacions a l'hora que aquestes empreses de comunicació ens facin cas. De moment, l'empresa que es mostra més predisposada és Vodafone, amb la qual ja em començat els tràmits, però tot i això el procés és més lent del que nosaltres mateixos ens pensàvem.

No voldria acabar aquest article sense recordar el que ha estat fins ara i durant molts anys els nostre enginyer municipal, en Josep Ma. Lloró Centellas. Fill de la nostra vila, sempre ha dut a terme els projectes per a Copons amb la màxima professionalitat i amb l'orgull i l'alegria que sempre ha demostrat vers els seus orígens.

Gràcies per tot, Josep.

Carles Mas Riera, alcalde ■

PLE EXTRAORDINÀRI DEL DIA 29 DE JULIOL DE 2009

1.- S'aproven els Comptes generals del pressupost municipal únic de l'Ajuntament de Copons, corresponents als exercicis 2006 i 2007, sense objeccions ni esmenes, restant sotmesos a la superior fiscalització externa de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

2.- Remetre un exemplar de l'esmentat Compte a la Sindicatura de Comptes de Catalunya, en compliment del que disposen els articles 193-5 i 204-2 i 4 de la Llei 39/1988, abans assenyalada.

PLE ORDINÀRI DEL DIA 7 D'OCTUBRE DE 2009

1.- Es proposen els dies 20 de gener i 16 d'agost de 2010 com a festes locals del municipi, retribuïdes i no recuperables.

2.- S'acorda aprovar les certificacions d'obra núm. 1 i 2 corresponents al projecte d'aquest municipi titulat RESTAURACIÓ DE LA PORXADA DE LA PLAÇA RAMON GODO DE COPONS per un import total de 22.777,88 € i 44.891,28 € respectivament.

3.- S'acorda procedir a la devolució a CONSTRUCCIONS JORDI RIERA, SA. de l'aval de la Caixa de Catalunya núm. 00147665, per import de 7.452,52'- euros, dipositat com a garantia definitiva de les obres relatives al projecte "Urbanització del nucli de Sant Pere de Copons", de les quals va ser l'adjudicatària.

4.- S'acorda aprovar inicialment la modificació de les tarifes d'aigua recollides en l'Ordenança fiscal reguladora de la Taxa pel subministrament d'aigua, i indicar que el text de l'Ordenança que es modifica és coincident en tot allò que constitueix prescripció legal d'obligatòria i general aplicació amb el model aprovat per la Diputació de Barcelona i publicat al Butlletí Oficial de la Província de 29 de setembre de 2008.

5.- S'acorda ratificar la signatura del conveni de col·laboració amb el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya, per a l'adhesió de l'Ajuntament a la xarxa RESCAT de radiocomunicacions d'emergències i seguretat de Catalunya per coordinació amb protecció civil. Es notifica l'acord d'aprovació a la Direcció General de Protecció Civil del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya.

6.- S'acorda donar suport a la moció sobre la situació de la pagesia professional catalana de la unió de pagesos de Catalunya. Instar al President del Parlament de Catalunya per a que doni trasllat als grups parlamentaris del Parlament de Catalunya el suport d'aquesta corporació local a que es celebri, el més aviat possible, un debat monogràfic al Parlament de Catalunya sobre la situació del sector agropecuari i la pagesia professionals catalana.

7.- S'acorda procedir a la devolució a CONSTRUCCIONS I REBAIXOS, SL. de l'aval de la Caixa del Penedès, per import de 3.448,07'- euros, dipositat com a garantia definitiva de les obres relatives al projecte "Portada d'aigua a Copons des de Prats de Rei fase2", de les quals va ser l'adjudicatària.

8.- S'acorda aprovar les certificacions d'obra núm. 7, 8, 9, 10 i liquidació i acta de preus contradictoris, corresponents al projecte d'aquest municipi titulat REFORMA DE LA PISCINA MUNICIPAL, pels imports següents:

núm. 7	217.211,22 €
núm. 8	93.638,99 €
núm. 9	8.628,46 €
núm. 10 i liquidació	43.000,97 €
preus contradictoris	43.000,89 €

9.- S'acorda aprovar inicialment el PLA DIRECTOR DEL SERVEI MUNICIPAL D'AIGUA POTABLE DE COPONS, redactat per Josep Maria Lloró i Centellas, amb les observacions: 1) Que la planificació d'inversions realitzada pel Pla, s'haurà de considerar anyalment, i modificar-la en el que calgui, en funció de les necessitats reals, dels resultats del servei dels anys anteriors, de les circumstàncies que es presentin, i de les disponibilitats econòmiques. 2) Que la realització de les inversions comportarà la redacció prèvia del corresponent projecte, i la seva adjudicació, amb pressuposts complerts derivats dels amidaments del projecte. A aquest efecte, els pressuposts relacionats al Pla són indicatius. S'aprova la factura corresponent a l'execució dels treballs, emesa per Josep Maria Lloró i Centellas, pel seu total import de 5.916,00 € (IVA inclòs), d'acord amb el contingut de l'oferta presentada. Es tramet a l'ACA una còpia del Pla Director, així com també de la factura justificativa de la despesa, per tal de percebre la subvenció atorgada a l'empara de la Resolució MAH/3556/2006, de 31 d'octubre.

10.- S'acorda aprovar la modificació de la determinació dels càrrecs electes als quals s'abonarà la retribució a càrrec de la compensació, a partir del mes d'octubre d'enguany, en els termes següents, amb indicació del règim de dedicació i de l'import de la retribució mensual:

- Noms i cognoms: CARLES MAS RIERA
- Càrrec: alcalde-president
- Dedicació: parcial, 100%

Prèvia declaració de la seva urgència, que va ser aprovada per unanimitat, va ser incloure dins de l'ordre del dia de la sessió el següent punt:

Punt 1 d'urgència.- S'acorda acceptar i aprovar el Conveni de Col·laboració proposat pel Consell Comarcal de l'Anoia regulador del calendari de pagaments pendents per part de l'Ajuntament de Copons, pagaments corresponents al cost de diversos serveis que l'ens comarcal presta per delegació en aquest municipi.

Copons 2.0, una aproximació a l'acció de consens

Ricard Espelt Rodrigo

La veritat és que fa una mica més d'un any, quan vàrem iniciar aquest projecte, des de l'equip de govern de l'Ajuntament, no hauríem esperat mai el ressò de la iniciativa. Aquest article respon a la demanda de fer un recull de les experiències en la difusió del projecte per arreu, però també per recordar la seva definició i els seus objectius.

Per què del projecte? Des de l'equip de govern teníem clar que era important escoltar la veu dels nostres representats, dialogar amb ells i utilitzar la seva opinió per resoldre millor les inquietuds, els problemes, els reptes, que al llarg de quatre anys de legislatura van succeint. La idea es donar veu als ciutadans i a la possibilitat d'organitzar-se més enllà de l'elecció. Això pot conduir-nos a una forma de govern més col·laborativa, més oberta i per tant més democràtica. Teníem clar que no seria fàcil, i donar veu també implica posar coneixement i assumir responsabilitats, i això no sempre agrada a tothom.

Com? La utilització de les xarxes socials i les eines gratuïtes que ofereix Internet per una qüestió de recursos i de concepte. Una pàgina web muntada sobre una plantilla wordpress i un grup al Facebook i Flickr, per compartir fotografies i proposar una presa de decisions de forma diferent. Un element imprescindible era el perfil digital: tothom qui volgués opinar havia de tenir un rostre i per tant una responsabilitat. Certament, això no ha agradat a tothom, més pròxims a buscar la crítica que les solucions. Utilitzar un grup de debat del Facebook permet: sumar opinions en determinades posicions, permet pressionar de forma més amplia a l'espai de govern, permet donar resposta per part de la administració, assumir les seves responsabilitats i remarcar els seus límits, permet proposar per després decidir, permet escoltar per després cercar les millors solucions amb les millors propostes. Evidentment això ajuda a traslladar el debat més enllà de la xarxa, al carrer i per tant a vincular als ciutadans en la gestió de la seva comunitat.

Qui? Som forces, però no hi som tots. La xarxa ha demostrat en moltes experiències, que ara no venen al cas, que l'opinió de la majoria és millor que l'opinió d'uns quants. Estic segur que l'opinió permanent de la comunitat coponenca és molt millor que la decisió de només set responsables municipals. I amb això hem treballat. La participació és la que és -estem prou satisfets- però siguem sincers no és prou: assumir responsabilitats costa i formar part de les decisions i les solucions és complicat. Cal continuar treballant perquè tots siguem participants de

la gestió del nostre municipi. La xarxa és un bon canal per treballar, però a fora de la xarxa també, i no sempre és fàcil.

On? El projecte s'ha presentat a molts llocs. Des de l'Ajuntament estem molt satisfets perquè, primer de tot, ha servit de model de molts municipis anoiencs que han seguit formules similars: Prats de Rei, Calonge de Segarra, Sant Pere Sallavinera, Carme, Veciana,...fins a onze. Se'ls ha ajudat i assessorat per iniciar pàgines webs participatives i obertes. Alguns d'ells amb grups de Facebook.

Una bona colla de municipis d'arreu de Catalunya han vingut a Copons i se'ls ha explicat com funciona el projecte, i quines són les bases per assegurar un correcte ús. Un poble d'Almeria, Abia, té un projecte similar i l'agermanament on-line és un fet que ens fa molt satisfets.

El projecte s'ha presentat formalment a forces llocs: PodCamp Barcelona, el Congrés Internacional de Dret, Política i Internet que organitza la UOC, el Congrés Internacional de Desenvolupament del Món Rural al CTFC de Solsona, a les Jornades Atic2a de la URV de Tortosa, a l'agència Reuters a Londres en el marc de les Jornades Amplifed 2009,...

També ha sortit a una bona colla de mitjans de comunicació d'àmbit local i internacional.

I ara què? El projecte sempre està en fase beta. No sabem el que passarà, tenim clar que forma part d'una actitud de govern, i continuarà mentre aquest equip de govern tingui responsabilitat. Després tot quedarà en mans del nou equip. Estem satisfets de ser valents i haver engegat un projecte de referència arreu, amb les coses positives i negatives que això comporta. Les persones, i si voleu concretó la persona que hi ha darrera, és un simple ambaixador del projecte; aquest però és una marca tecnològica que ja forma part del nostre patrimoni i animo a seguir. Hem experimentat, ens hem equivocat, hem rectificar, i hem tornat a començar. I el més important, no ens hem quedat la idea per nosaltres i l'hem compartit.

Arran d'aquest projecte i amb el impuls de la nova oficina de Turisme del Consorci de l'Alta Anoia hem arrencat un projecte molt ambiciós que ha generat molt bones opinions a la xarxa i a fora de ella. Ara, tot just comença. A la primavera el projecte estarà en marxa, per tant hi tens molt a dir. La Teva Alta Anoia, s'està construint amb molta il·lusió, tu hi tens molta veu. Continuarem

treballant, continuarem equivocant-nos, continuarem millorant, i si vols ho farem plegats. La xarxa ofereix un diàleg que a vegades el món de la comunicació analògic esquivava.

Aquest article de Camí Ral es publicarà al meu bloc personal: www.theplateishot.com, perquè pugui ser replicat, discutit, moderat, elogiat,... sempre amb un perfil darrera, clar. ■

Bona rebuda de la campanya

“A Copons, fem compost!”

Gonzalo Pocovi

Una cinquantena de veïns i veïnes van participar dissabte dia 28 de novembre a la xerrada informativa en què es va donar a conèixer el projecte de millora de la gestió de residus que s'està posant en marxa a Copons. Aquest projecte preveu, entre d'altres, la reorganització dels espais on s'han d'ubicar els contenidors i també la implantació del compostatge domèstic i comunitari. S'aplica, així, la normativa de la Generalitat que obliga a tots els municipis separar i gestionar correctament els residus orgànics a partir del 2010. Amb aquesta millora global en la gestió del residus, l'Ajuntament vol reduir l'impacte ambiental que es genera a Copons. També s'espera eixugar part del dèficit que el servei de recollida d'escombraries provoca actualment al municipi. En el marc de la xerrada informativa, es va facilitar als veïns tots els materials necessaris per facilitar la gestió de la brossa: d'una banda, els compostadors i els estris necessaris per als qui han demanat fer el compostatge domèstic; i de l'altra, les bosses per separar correctament la brossa. El matí va finalitzar amb un taller on s'hi va explicar com dur a terme el compostatge d'una manera senzilla i eficaç. ■

Parlem de gegants .1

Montserrat Galí Segué

Origen mitològic dels gegants

Els Gegants fills de Gea

Els gegants van aparèixer a la Terra quasi al començament del món. Així explicava la mitologia grega la creença d'aquest éssers fabulosament grans: La Terra era molt jove, molt bonica, mig planeta i mig sirena. Tots els altres planetes la volien. Era, però, una mica presumida i no li agradava el nom de Terra i se'l va canviar per Gea. Tots li deien Gea, la bonica.

Urà, que era un planeta jovenet i ben plantat, es va enamorar de Gea i s'hi va casar. Al cap de poc, Gea va infantar, tots a la vegada, vuit o deu titans que eren molt rebels i van acabar malament.

La segona vegada que Gea va infantar van néixer tres ciclops, forts i fermes com el seu pare Urà, però tenien dos defectes: un sol ull al mig del front i molta gana. Es van dedicar a tenir cura de ramats, però com que mai no en tenien prou, van acabar menjant-se els uns als altres.

La pobre Gea estava molt trista amb tots aquests fills tan i tan desafortunats i va donar-ne la culpa a Urà. El va deixar i se'n va anar tota sola a Tràcia, a la mar Egea. Allà, al cap d'un temps, va infantar de nou. Aquella vegada li van néixer de cop cinquanta gegants i una colla de nimfes i d'erínies.

Els gegants eren forts, amb ulls foscos, alts i bons jans. Les nimfes, boniques com la seva mare, eren pacífiques de mena i les erínies tenien molta fúria i males idees.

Com que els gegants i les nimfes es feien l'aleta, les erínies es van empipar i van posar en el menjar dels gegants un polsim dolent que feia que els gegants es barallessin entre ells a cops de mastegot i de pal. D'aquella batalla campal, que no podien aturar ni Gea ni les nimfes, en va seguir la diàspora dels gegants, que van marxar de Grècia avergonyits.

Els grecs no en van saber res més, però nosaltres sabem que amb quatre gambades van presentar-se a l'altre costat del Mediterrani. Arribaren amb un estol de nimfes i s'establiren prop del Cadí... I penedit del que havien fet a Grècia, varen fer el propòsit de ser uns Gegants bons i tranquils.

Tots aquests gegants, amb més o menys sort quant a bonat, han omplert les rondalles i contes de tot el món. Així, tenim els gegants d' "El gat amb botes" o d' "En Polzet", entre altres contes i rondalles ben coneguts. I aquí a Copons, a can Gelabert, s'explica, des de fa molts anys, el conte del gegant. Permeteu-me, doncs, que us el faci arribar.

Rondalla del gegant de can Gelabert

Fa molts i molts anys, un gegant, alt com un sant pau, voltava per aquestes terres de l'Anoia. Era un bonifaci i sempre ajudava a tothom. Si un carro queia per un torrent, el cridaven, i ell, en un tres i no res, posava el carro al bell mig del camí. Que una pedrota grandiosa rodolava cap al mig d'un camp, el cridaven i ell en un moment treia la pedra. Que una ventada tombava els arbres al mig del camí, ell hi arribava amb quatre camades i, com qui no fa res, retirava els arbres del camí.

Així va ser durant anys i anys, però va arribar un moment en què no trobava cap modista que li fes els vestits. Unes no tenien prou roba, altres li feien les calces curtes, altres es cansaven de cosir aquells pantalons tan i tan llargs... I així resultà que cada vegada anava més esparracat. La gent ja no l'apreciava, ja que mal vestit i tan alt feia basarda de veure.

Un dia va anar a menjar figues a can Gelabert, es va asseure en un marge i es va posar a plorar per la seva mala sort.

La Gelaberta, que estava al galliner recollint els ous, va sentir els plors i s'hi va acostar. - Per què plores Gegant? - Perquè tan mal vestit faig por. La gent fuig de mi i no trobo modista que sigui capaç de fer-me un vestit.

Compadida d'ell, la Gelaberta li va dir – Jo en sé una mica de cosir. Si tu m'ajudes, podem fer-te un vestit nou.

I així va ser. El Gegant, seguint les instruccions dels de can Gelabert, en un moment va llaurar tota la plana i la va sembrar de lli.

Quan el lli va ser madur, va segar-lo i el varen posar a la riera a estovar. Seguidament, van passar-lo per la bregadora, el van filar i teixir, i ja tenien un munt de roba a punt per fer el vestit.

Aleshores el Gegant va dir: - Ara ve el més difícil. Si després de tanta

feina surten els pantalons curts, tot el treball fet serà en va.

La Gelaberta pensa que pensaràs: - Què puc fer per encertar la mida del vestit? I després d'unes nits de rumiar, va trobar la solució. Va enviar el gegant a buscar pedres: una tan gran com el seu braç, l'altra tan gran com la seva cama, ... i aquestes pedres les va fer servir de patró. Va tallar la roba sobre els patrons de pedra, la va cosir amb molta paciència i el Gegant va tornar a passejar, ben vestit, per tota la comarca.

I encara ara a can Gelabert guarden, molt a prop de la casa, el patró de la màniga del Gegant, el patró del pantalons prop de la resclosa...

Els gegants viuen molts i molts anys i encara que a vegades es fan invisibles, altres vegades se'ls veu alts i drets de cap a peus. I alguns dies de l'any prenen vida i vénen a fer-nos una ballada.

Tradicions

Història dels gegants a Catalunya

Un dels orígens més establerts dels gegants és la processó de Corpus.

Van ser el Papa Urbà IV l'any 1264 i més definitivament en Papa Joan XXII l'any 1316 qui van instituir el dia de Corpus i van promoure la celebració de grans processons per tal de retre homenatge al Santíssim.

Van establir el dia de la celebració en una època de l'any plena de festes profanes i fins i tot paganes, provinents de litúrgies perdudes de caire agrari, per fer que els genis obscurs donessin bona collita.

Molt aviat aquesta "festa-processó" es va convertir en un espectacle històric, religiós, popular, itinerant, ...

La Processó tenia en aquell temps l'objectiu de difondre els misteris de les Sagrades Escripures i apropar els seus personatges i temes religiosos, difícils de comprendre, a la gent d'esperit senzill.

Agrupats en entremesos, circulaven per carrers i places i embadalien la multitud, més de cent personatges: àngels, dimonis, profetes, verges, sants, santes, Adam i Eva, el naixement, personatges bíblics, profetes, vides de sants... amb baralles entre àngels i dimonis, representació d'escenes bíbliques, etc. El gegant Goliat, amb el jove David, i el gegant Sant Cristòfol eren dels més representats.

Aquesta processó va degenerar i es va intentar corregir, i més endavant va quedar més limitada i controlada. Però en ella sempre han estat els gegants una de les notes més característiques.

En la processó vuitcentista els gegants no anaven sols, ja que els acompanyaven molts entremesos: les Trampes o tabalers, l'Àguila, el Drac, la Vidria, la Cucafera, el Bou, la Mulassa, el Lleó, els Cavallets, els Nans i Capgrossos, el Cuc, els balls de bastons, el ball de gitanes, el ball d'espases, el ball de diables, el ball de cintes, el ball de pastors... juntament amb les Creus parroquials, els Gamfarons, els gremis, els músics, les ordres religioses, i tot el seguici religiós, les autoritats i el poble. Feien un gran espectacle que passejava la custòdia sota palí. Cada poble o ciutat preparava la processó

amb gran esforç, de manera que s'arribava al màxim de les seves possibilitats.

El Gegant

Encara que des de l'inici de les processons es varen fer representacions de gegants, només n'hi ha dades escrites des del segle XIV, i s'han mantingut de forma viva fins avui.

Podríem dir que Catalunya és el país amb més gegants en actiu, encara que segueixen existint a Holanda, a Bèlgica, al nord de França, etc.

Al principi, eren homes alts vestits com els personatges històrics / bíblics i també homes amb xanques disfressats. Representaven el triomf del cristianisme sobre el paganisme. Els gegants prenen sempre un aire ferreny i anaven vestits de moro, de turc o de rei armat. Actualment, però, també poden representar personatges més propers als nostres temps que pretenen recordar-nos part de la història, llegendes o tipismes locals.

Amb la forma actual (cap de cartró i estructura de fusta) estan documentats des del 1601, en ocasió de la canonització de Sant Ramon de Penyafort.

La Geganta

La Geganta o Gegantessa no apareix fins al 1568 i, encara que va de parella del Gegant, moltes vegades ni el seu mig somriure ni el seu vestit, a la moda del temps, no s'adiu per companya d'uns gegants tan sorruts i aspres.

La Geganta era vestida cada any per una bona modista i pentinada per un perruquer de prestigi, i era ella la que marcava la moda de primavera/estiu. Les senyores esperaven veure el vestit de la Geganta per fer-se el seu vestit nou. De la seva coqueteria parla l'endevinalla:

Tinc home i no sóc casada,
tinc cames i no camino
i encara que no em pentino
sempre vaig ben pentinada.

Els gegantons i les gegantones solen ser personatges una mica més petits. Alguns van sols i altres amb parella.

Per construir un gegant cal la intervenció d'un grapat de persones: patronista, modis-

ta (cosidora), joier, fuster, perruquer... i els constructors que són els que fan el projecte, dissenyen i fabriquen el cap, les mans... Pensen i calculen les proporcions, coordinen la feina de tots i busquen el balanç, l'alçada i l'equilibri, per tal que se'l pugui fer ballar.

És també molt important la figura de la "dida", és a dir, la persona encarregada de mantenir els gegants i tots els seus complements. Sols amb aquesta cura, els gegants poden sobreviure molts anys.

Ara bé, els que fan possible que els gegants tinguin vida són els geganters. Antigament s'anomenaven bastaixos a tots els conductors dels entremesos, ja que bastaix vol dir "el que té per ofici transportar coses de pes al coll" i eren els d'aquest ofici els qui portaven els gegants.

Actualment els porten geganters molt diversos i sols se'ls demana estimar els gegants, tenir entrenament i conèixer de quin peu calça el gegant que s'ha de fer ballar per poder resoldre un cop de vent o una irregularitat del terreny.

Bibliografia:
Gegants, nans i altres entremesos de Joan Amades. Barcelona, 1934.
Costumari català de Joan Amades. Salvat editores. Edicions 62. Barcelona, 1983.
Històries i llegendes de Barcelona. Edicions 62. Barcelona, 1984.
Gegants de M. Aurèlia Capmany i altres. Matadepera, 1982.

Il·lustracions antigues amb gravats de gegants, extretes del llibre: *Gegants, nans i altres entremesos* de Joan Amades. Barcelona, 1934. ■

L'Albert de l'Estanc

Rosa Mata Francès

Nom: Albert Mas Garriga
Edat: 65 anys
Casat amb la Carme Prats Jorba
Fills: Adela i Artur (mor en un accident als 19 anys)
Nétes: Adela i Abril

A l'Albert no li proposo pròpiament d'entrevistar-lo. Li plantejo com un fet consumat per fer-li més difícil una possible negativa:

- Ai Albert, hem de quedar un dia que et farà l'entrevista del Camí Ral!- Es queda parat, després se li escapa una mica el riure, i finalment declara: -Què vols que t'expliqui jo? No sabré què dir... - Això és un sí, bé, ja el tenim convençut per a l'entrevista!

Quedem un diumenge al matí a la saleta de casa seva, asseguts còmodament al sofà. La Carme s'asseu dos metres enllà i es disposa a escoltar l'entrevista com una espectadora.

Comencem per les dades bàsiques i els orígens.

- On vas néixer Albert?

- Aquí, en aquesta mateixa casa. A l'habitació del davant. El març del 44. La mare era filla de la casa i el pare de St. Martí de Sesgueioles. El pare treballava a Terrassa, va anar a la guerra, després va anar a les mines i es va posar a festejar amb la mare. Tenien hort, vinya i la botiga. La botiga era de l'avi, del pare de la mare. L'havia llogat al Pepet de la Torreta i quan aquest va anar a fer de forner a Barcelona, com era família, li va oferir la casa i la botiga de lloguer a l'avi. Més tard la hi va comprar, cap al 54 o 55.

- Tens germans?

- Tenia un germà més petit, d'un any i mig menys que jo, que es va ferir als voltants del 90 i es va morir al 97.

- Vas anar a l'escola?

- Vaig anar a l'escola a Copons fins als 7 anys que els pares es van posar malalts: el pare tenia hemorràgia d'estómac i la mare anava enguixada de dalt a baix. Aleshores a mi em van dur a casa la meva padrina, a Terrassa, i allà vaig estar-hi mig any. Vaig anar als Escolapis de Terrassa però vaig agafar el *dolor-reuma*. La penicil·lina es donava cada 4 hores aleshores... Quan vaig tenir això em van venir a buscar els pares. Després em van operar de les glàndules i llavors se'm van acabar els mals perquè el *dolor-reuma* em venia dels mals de coll. Als 9 anys vaig anar internat als Escolapis d'Igualada. Dels 9 al 13 vaig acabar comerç i després cap a l'Acadèmia Cots.

- Quan estaves internat, venies poc al poble?

- Veniem a casa per tots Sants, per Nadal, per Setmana Santa i a l'estiu. Els pares em venien a veure cada 15 dies i aprofitaven per anar al cinema a Igualada. El pare cada dissabte em portava una bossa amb la roba neta i s'enduia la bruta. Quan m'ho portaven la mare m'endrecava l'armari. Quan hi vaig entrar estava en una habitació sol sense porta, era una habitació de 3 o 4. Quan va venir el meu germà al cap d'un parell d'anys ja teníem una habitació per tots dos amb porta.

- Quin record tens d'aquests anys internat?

- Molt bons, boníssims, són coses que t'ensenyen a anar per la vida una mica.

- Éreu molts?

- Entre 40 i 50. Dels 8 anys fins als 16 o 17.

- I després?

- Després havia de fer peritatge mercantil però no es va poder fer, havies de passar pel batxillerat. Aleshores vaig anar a l'Acadèmia Cots i allà em vaig treure el títol de comptable. En dos anys vaig fer tres cursos.

- Això d'estudiar se't donava bé, doncs?

- Sí, suposo. El dijous i el dilluns només feia mig dia ja que a la tarda pujava aquí amb la Hispano perquè matàvem el *tocino* amb el meu pare. Al carrer de dalt, allà on teníem els porcs. Teníem uns 60 i *pico* porcs. Matàvem i veníem a la botiga. En veníem algun de sencer també.

- Qui se'n cuidava dels porcs?

-Primer l'avi i quan es va morir el pare, també venia el Jesús a preparar el pinso quan ple-gava del ciment. El divendres em llevava com ells, a les 5h del matí, i cap a fer les botifarres; i després cap a col·legi. I a la tarda cap a Cal Mitjans, a despatxar.

- On era això de Cal Mitjans?

- A Igualada, davant de l'església de Sta. Maria. Hi havia les oficines al pis de dalt i a sota la botiga. Allà el meu pare hi comprava a l'engròs: les sardines, les pastes.... Jo allà omplia bosses de sucre, bosses de carbur, bosses de sosa càustica, posava coses a l'estanteria, col·locava els ciris... La venda era diferent perquè tot s'havia de pesar. No eren botigues de comestibles, eren drogueries però s'hi venia de tot.

- Com a l'Estanc de Copons, que si ha venut sempre una mica de tot?

- Sí, sí. Però hi havia més botigues a Copons. Dues més. Cal Secretari i Cal Romeu. La Pepita de Cal Secretari despatxava i la Maria de Cal Fuster també. Allà hi venien de tot, com aquí.

- Quina competència, no?

- Ui sí, però aleshores tothom comprava al poble, i totes les cases de pagès eren plenes de gent. Els pagesos els diumenges al matí anaven a missa de 8 i nosaltres ja obríem a tres quarts de 8 perquè ens portaven gallines, ous... Ens ho portaven a casa. Les gallines les matàvem durant la setmana.

- Cal Romeu on era?

- Davant de casa del Manel Vila. El Romeu avi era paleta i la botiga la portaven les

Any 1962-1963

dones. I els caps de setmana tenien barberia. Hi havia tres forns també: el d'ara que era Cal Ramon Lluïsa, el de Cal Llacuna i el de la placeta, davant de l'Ajuntament que era Cal Joan Lluïsa. El Ramon era fill del Joan, van renyir entre ells i van acabar creant dos forns. La gent s'espavilava. Nosaltres també teníem una mica d'hort i una mica de vinya i una cosa complementava l'altre. El divendres i el dissabte, que eren els dies de més feina, tothom estava per la botiga. Jo als 9 anys despatxava una dona a la botiga "*de cabo a rabo*". Tallava el tall amb el ganivet i el que fes falta. Quan vaig acabar l'Acadèmia em van venir a buscar per treballar al banc però jo vaig dir que no. No volia estar tancat davant d'una taula tot el dia, volia ser més lliure, fer la meva.

- Teníeu temps per al lleure?

- Els dissabtes anàvem a jugar a ping-pong, perquè el cafè només obria el dissabte. Quan va arribar la televisió, cada dia al vespre obrien. En aquella època les mosses estaven tancades a casa amb clau i quan va venir la *tele* les deixaven sortir fins a les 12h. Jo llavors devia tenir uns 18 anys.

- Com vas conèixer la Carme?

- A la Carme la vaig conèixer, doncs... en conya. Perquè tenia 5 anys menys que jo. La Carme era de Cal Carter. Ella repartia les cartes i passava per casa i mira, anaves fent brometes i així va començar la cosa. Aleshores al *cine* miraves de posar-t'hi al costat... A la mestra i al rector no els hi agradava la nostra relació. El rector deia: -Es que aquesta canalla sempre estan junts, això no pot ser!.

- I quan us vèieu?

Aquí intervé la Carme (Carme) - Jo anava a treballar a la fàbrica i al migdia anava a repartir. Fèiem dues estacions: una aquí a l'estanc i una altra a l'entrada de Cal Jové. I quan passava fèiem una mica la nostra però no ens podíem dir gran cosa...

- Quan vau començar a anar junts a algun lloc?

(Albert) - Ai, fins que ens vam casar! faltava un mes per casar-nos que vam voler anar a Barcelona i va haver de venir son pare a acompanyar-nos-.

- Quan us vau casar?

- Doncs mira, encara vaig haver d'anar a la *mili*... jo en tenia 24. (Carme) – Als 19, i als 20 anys ja vaig tenir

l'Adela. I l'any a sobre el nen. Quan va anar a la *mili* ens vam escriure cada dia del món durant dos anys. Una carta cada dia. A vegades en rebies dues o tres de cop.

- On vau anar a viure?

- Aquí!! (Carme) - L'Albert volia que anéssim sols al pis de dalt però la família no ho va voler. (Albert) - Havíem d'estar tots junts un temps sinó semblava que els abandonàvem... I cap a viure amb els pares i la iaia.

- Quan vau començar a dur la botiga?

- Quan la mare es va jubilar vaig portar jo la botiga i després em vaig embrancar amb la granja d'allà dalt, passat el trencall de St. Pere. Abans de la granja havíem arribat a tenir cinc-mil maduixeres a l'hort que anàvem a vendre al mercat d'Igualada i aquí a Copons.

-Amb quants anys vas muntar la granja?

-Vaig comprar els terrenys cap al 74-75. El negoci dels *tocinos* ja el portava jo i li venia el *tocino* al pare. Per muntar la granja vaig demanar una hipoteca, aleshores es podia anar omplint la granja mentre la muntaves de manera que al moment que la vaig acabar ja vaig començar a treballar (això és una avantatge que ara no es permet) La granja la vam portar del 1988 al 2004.

- Quants porcs hi tenies?

- La vaig fer per 150 mares. A l'any feies uns 3000 *tocinos*. Era una granja de selecció. Les femelles que eren aptes per ser mares es venien com a mares. Això estava més ben pagat i això és el que em va ajudar a poder pagar la hipoteca. Després la vaig reformar i només feia porcellet petit i m'hi cabien 300 mares. La granja la portàvem l'Arturu i jo però quan el nen es va morir m'ajudava la Carme i al cap d'uns mesos vaig agafar al Marcel.

(Carme) - L'Arturu es va morir d'accident als 19 anys, l'any 91. Als 18 havia dit que no volia estudiar més i per a mi que aquell últim any va ser el més feliç de la seva vida. Treballava, tenia *nòvia*.. i després la desgràcia de la vida...

(Albert) - Quan es va morir el nen ho hauria engegat tot a fer punyetes. Però s'havia de complir amb el banc, sinó t'ho *fortien* tot...*pues*... No pregunto més per l'Arturu. Tothom m'ha dit que era un noi excepcional, intel·ligent, simpàtic, que prometia molt. La Carme m'explica que fins que no van néixer les nétes no els va tornar l'alegria de viure.

- Quan es va acabar la granja?

- La granja la vam vendre al 2003-2004 funcionant. M'explica els tractes i la compra-venda que va fer... És bon negociant l'Albert. Ja se li veu. - La vaig poder valorar més o menys amb el què jo volia. No m'interessava mal vendre. I ara m'ho van pagant a poc a poc.

- Vas estar un temps a l'Ajuntament també, oi?

- Sí, en temps del franquisme. Vaig entrar per l'Agrari. Aleshores tots els consellers entraven a dit. Jo vaig entrar quan es van fer eleccions, però no sé com van anar en realitat. A mi em van fer entrar els que eren del sindicat. Deuria tenir uns 29- 30 anys, cap al 75. El què passava és que a aquell temps no hi havia *calés*... A l'Ajuntament hi vaig estar 5 o 6 anys. (Aquí la Carme li recorda que m'expliqui que va donar la mà al rei).

- El primer dia que va venir el rei a Barcelona hi vam anar tots els alcaldes de tota la província i vaig donar-li la mà. Jo no era alcalde però el Josep Ramon, l'alcalde, va tenir un atac de gota i em tocà anar-hi a mi. Hi vaig anar al costat de l'alcalde d'Igualada que era el Grau. Anys després em vaig presentar a les eleccions per Convergència i Unió i vam perdre per un vot. Va ser l'any que va entrar el Bertran.

- I l'accident de la teulada que sempre explica la Carme?

- Doncs va ser cap al 64-65, abans d'anar a la *mili*. Fèiem obres a la teulada amb una grua i jo vaig fer pujar la cistella a dalt. Els paletes em van dir que anaven a buscar els contrapesos; però què *coi* sabia jo què eren els contrapesos... Vaig pujar la cistella a dalt i la vaig tirar cap baix, però rascava en una finestra i aleshores la vaig parar i al moment de parar-la vaig veure que s'abalançava endavant. Jo em vaig agafar a la grua per aguantar-la però se'm va emportar... vaig anar tirant avall agafat a la grua... i vaig quedar fatal... Vaig caure dins la caixa i es van pensar que havia baixat amb la caixa. El meu pare va agafar la furgoneta, va posar un matalàs darrera i vam anar cap a Igualada. No hi havia ambulàncies en aquell temps. Vaig estar en coma 3 dies. Em van haver de posar molta sang per l'hemorràgia interna i tota l'esquena estava negra i enfonsada. Em van enguixar des de la cintura fins al coll. En vaig tenir per gairebé 3 mesos i després encara vaig haver de córrer a Barcelona algun dia. Després de tot això vaig anar a la *mili*, a Cartagena.

Any 1962-1963

Any 1964-1965

Any 1964-1965

- Tens bon record de la mili?

- *Bueno, pse*, sí... *L'asunto* és adaptar-te allà on vas! La veritat és que amb això de l'accident no l'hauria d'haver fet. Un subintendent com que no li feia els moviments ràpids com ell volia (perquè no podia amb aquest braç que havia estat tant temps enguixat) em deia: - *Si no puede que lo den por inútil*-. Li vaig explicar al capità-capellà i em va dir: -*Hombre chico habérmelo dicho antes, ahora ya no se puede hacer nada*-. I això que jo havia anat amb papers al començament però no me'ls van voler... Si li hagués explicat al capellà quan vaig arribar... Després de jurar bandera, quan venia cap aquí, li vaig explicar la meua vida al mestre dels analfabets del *cuartel* i va prendre nota. I quan van començar a donar els *destinos* a mi no me'n donaven (perquè a més jo no havia dit que tenia estudis, sinó et feien *cabo* i et tenien tres mesos més de *cuartel* allà baix a Cadis). Doncs em posen a l'arsenal amb els que no tenien *destino* i au, amb palmes de les palmeres escombràvem. Finalment em van destinar a un vaixell destructor que estava en reparació i quan vaig ser allà els companys que es llicenciaven van preguntar: -Hi ha algú d'Igualada? Hi ha algú de Barcelona? Els faltava un escriptor.

-Per què el volien català?

-Perquè ells ho eren i perquè el sergent d'allà els volia catalans ja que deia que complien la feina. I vaig estar d'escrivent al vaixell fins que va estar arreglat. El mestre aquell és el que els deuria recomanar que em posessin al vaixell d'escriptor. I em vaig estalviar de fer guàrdies a les nits.

Any 1987-1988

- I a part de la feina?

- Doncs havia fet teatre. I quan em vaig casar em vaig comprar una màquina de filmar i amb el mestre, que també se n'havia comprat una, muntàvem pel·lícules. Amb el mestre i el rector: en mossèn Pere. (Carme) - A les nits ho feien aquí dalt. (Albert) - Per la Festa Major les passàvem a la plaça. Fèiem una pel·lícula del poble, ja fossin caramelles o pel·lícules d'argument. I en portàvem i n'anàvem a buscar a amics d'Igualada o de Rubí. El meu germà feia de *recader* i les passava a recollir. Tot el qui fa pel·lícules li agrada que la gent les vegi! De pel·lícules del poble amb argument, amb actors, en tenim dues. Ara les vull fer passar. I els últims anys hem fet viatges, sobretot creuers com a Egipte o al Rhin.... Però la meua gran afició ha estat el futbol i el Barça. Al camp del Barça he celebrat el 75è aniversari del club, i el centenari amb la Carme.

- Un record especial del futbol?

- El que tinc imborrable és el gol del Cruïff fent l'esperó, contra l'Atlètic de Madrid. I un vicepresident que em va donar l'escut de plata dels 25 anys de soci.

La Carme ha proposat algun altre tema de conversa que l'Albert ha refusat contundentment. Així que passem a la recerca de les fotografies. Hi ha dues fotografies del festeig del l'Albert i la Carme, vestits de caramellaires que m'encanten. En una quasi que sento l'Albert dient-li alguna poca-soltada a la Carme i aquesta responent:

Any 2005

-Què dius ara, vols dir? Les fotos de la *mili* també són molt divertides. En aquestes trobo que l'Albert s'assembla a la seva néta Adela.

Ho deixem aquí. És hora de fer el dinar! Segur que n'hi aniran sortint, a l'Albert, d'anècdotes i coses per explicar; però això ja serà per a un altre capítol.

Dilluns passo per l'Estanc a comprar i a la botiga li trobo un altre aire, i als botiguers també. M'imagino els pollastres vius per allà al mig i em ve al cap la Carme repartint cartes, l'Albert enguixat de cintura en amunt...

Moltes gràcies Albert, ha estat un plaer!. ■

Teresa Múnera Pascual

Comença un nou curs

El dimarts 1 de setembre, La Caseta de l'Hort ha obert les seves portes per a començar un nou curs. Després del parentàsi esti-uenc, els alumnes més petits del poble i rodalies han tornat contents al seu espai de joc, treball i diversió, amb ganes de compartir vivències amb els companys. Aquest curs 2009-2010 presenta sis cares noves, és a dir, quatre nens i dues nenes que trepitjen per primer cop La Caseta i això significa que els plors d'enyorança han estat presents les dues primeres setmanes. Com que el temps ho cura tot, ara, uns mesos després la calma ha tornar a La Caseta i els més petitons ja no es recorden dels mals moments passats. Esperem que aquest sigui un curs ple d'alegries i d'experiències inolvidables.

Mmmmmmm... que bons que són els panellets!

Aquest curs a La Caseta hem fet els tradicionals panellets. Entre tots ens hem repartit els ingredients per a portar a la classe: ametlles trinxades, senceres, a trossets, pinyons, sucre, patata, cireres,... Per la majoria era la primera vegada que ho veien però han estat molt quiets i atents mentre ho preparàvem. Hem provat de fer boletes però ens ha costat una mica i la Maribel i la Teresa ens han ajudat. El que sí que hem fet molt bé ha estat col·locar les ametlles i les cireretes damunt els panellets i sobretot pintar-los amb un pinzell sucat d'ou perquè quedin més torradets. Després els hem dut al forn a coure'ls. L'endemà els hem anat a recollir i els hem repartit en bossetes per dur-los a casa i compartir-los amb la família.

Mmmmmmm..... que bons que són els panellets!

Fent de pagesos per una estona

Els nens i nenes de La Caseta som uns privilegiats perquè sense despaçar-nos massa lluny tenim a l'abast molt material útil per a treballar-lo a la classe. Aquesta vegada la nostra tasca ha estat el treball amb olives. Només ens ha calgut fer quatre passes per trobar-ne una. L'olivera de Cal Manset està plena d'olives petites, verdes i dures i amb el permís de la seva mestressa, la Dolors, n'hem collit unes quantes. Aquest cop hem necessitat l'ajuda de la Teresa i la Maribel per arribar a les branques farcides d'olives. Els més petitons també han col·laborat amb l'activitat recollint les olives que queien a terra per posar-les dins les galledes. El treball en equip ha funcionat prou bé ja que entre tots hem recollit dos quilos d'olives que ara reposen amb aigua i sal perquè d'aquí uns mesos les poguem tastar.

La Caseta de l’Hort

La nostra amiga Marieta Castanyera

El divendres 30 d'octubre ha estat un dia diferent dels altres. A part d'esmorzar, jugar, dibuixar, pintar,... a la classe hem tingut una visita molt especial: la Marieta Castanyera. Els dies previs a aquesta visita, la Maribel i la Teresa ens parlaven molt d'ella: una senyora velleta que viu a la muntanya que nosaltres veiem quan juguem al pati, que porta un mocador al cap, un bastó, una camisa que li va petita, una faldilla que li fa campana i unes sabates que li fan cloc-cloc. Tots ens hem quedat bocabadats quan l'hem vist entrar a la classe. L'esperàvem junts asseguts al racó del mirall amb un mocador al cap com la castanyera. La Marieta se'ns ha acostat i ens ha fet un petó a cadascú mentre ens preguntava el nostre nom. Hi ha hagut molt silenci i uns ulls molt oberts observant atentament aquest personatge desconegut per la majoria; però val a dir-ho: no s'ha escapat cap llàgrima perquè som una colla de valents i valentes! Fetes les presentacions, la Marieta ens ha explicat algunes històries de castanyeres amigues seves i també hem fet una gran rotllana per dansar i cantar tots plegats. Ens ha encantat la seva visita i tots repetim: quan tornarà la Marieta Castanyera?

Com ens agrada la música!!!

Tal i com diu aquella dita "més val tard que mai" nosaltres hem celebrat la festa de Santa Cecília amb uns dies de retard. Per aquest curs, tenim la sensació que formarem uns bons músics ja que cantem sovint i amb només tres mesos de curs ja hem après moltíssimes cançons. Hem construït tres instruments diferents tots ells amb material reciclat. El grup dels petits i els mitjans han fet dues maraques diferents amb la dificultat de posar granets d'arròs dins el recipient i enganxar-hi diferents gomets multicolors. El grup dels grans han tingut més feina i han pintat el seu instrument amb pintures, han col·locat l'arròs i han enganxat també elsicolorits gomets. Un cop enllestit l'instrument només ha calgut esperar el músic que ens ha dirigit la petita orquestra. Un any més hem contat amb la presència del Jordi Closa que molt content ha vingut a La Caseta amb el seu acordió deixant als nens i nenes bocabadats amb el so de l'instrument. Després de les cançons ha tocat bellugar-nos una mica i hem ballat unes quantes danses. Ha estat una jornada especial i diferent dels altres dies en la qual la música ha estat l'autèntica protagonista a l'aula. ■

Qui som els nens i nenes de La Caseta?

Teresa Múnera Pascual

1 / JANA POCOVÍ TOSQUELLA, dos anys i mig
Sóc la més gran de tota la colla i ajudo molt a la Teresa i la Maribel. M'agraden molt els contes i aprendre cançons noves.

1

2 / MARTÍ ROSICH WEYNANTS, dos anys
Sóc molt valent i disfruto enfilant-me pels tobogans que tenim al pati. M'agrada molt jugar a la cuineta i preparar menjars pels meus companys.

2

3

3 / AVRIL CLAVER TORREBLANCA, dos anys
Aquest és el meu primer i últim curs a La Caseta. He fet molts amics i amigues. Una de les coses que més m'agrada fer és jugar al sorral i cantar amb tots els meus companys al racó del mirall.

4

4 / RUT LLAMBÈS ALONSO
Tinc 22 mesos i vaig molt contenta a La Caseta on hi tinc molts amics i amigues. Em diverteixo passejant les nines amb el cotxet per la classe. També disfruto dibuixant amb les ceres.

5

6

5 / LISETTE CHAPON AULEDA
Tinc 22 mesos. Sóc una nena molt tranquil·la i m'agraden tot tipus de jocs: construccions, cuineta, cotxets amb nines,...L'activitat de les capses musicals és una de les meves preferides.

7

6 / QUIMA CLOSA MÚNERA
Tinc 21 mesos. Sóc una nena moguda i a La Caseta m'ho passo molt bé. Estic aprenent moltes coses. He començat a fer dibuixos i a pintar amb pintures. M'encanta gronxar-me als gronxadors que tenim al pati.

8

9

7 / ARMAND VILA SERRA
Tinc 21 mesos. Sóc un nen inquiet que no para ni un moment. M'agrada participar de totes les activitats que fem a la classe. Córrer amb els camions pel pati ho faig cada dia per divertir-me.

10

8 / QUIM POCOVÍ TOSQUELLA
Tinc 15 mesos i aquest és el meu primer curs a La Caseta. Comparteixo l'espai amb la meva germana Jana. Sóc un nen molt pacient i observador, sempre em fixo amb el que fan els altres. M'encanta escoltar cançons.

11

9 / MARC SALISI GUIX
Tinc 14 mesos. Sóc un nen molt rialler i carinyós. A La Caseta estica aprenent moltes coses noves i m'agrada molt anar-hi. Sempre que puc m'enfilo al tobogan i crido perquè m'ajudin a baixar.

10 / VADIM CORTÉS IVANKO
Tinc 14 mesos. Sóc un nen molt mogut i simpàtic. Vull participar de tot allò que fem a La Caseta per això sempre estic al mig de totes les activitats. A mi no se m'escapa res!

11 / ÀDAN CASTELL MUÑOZ
Tinc 13 mesos i sóc el més petit de tots. Sóc la joguina dels meus companys i el més mimat per a tots. De petons, abraçades i joguines no me'n falten mai. Sóc el rei de la classe! ■

TERESA MÚNERA PASCUAL

Qui som els nens i nenes de l’escola de Copons?

Teresa Múnera Pascual

1 / GEORGINA SANZ GALLEGO

Jo sóc la més petita de l'escola, fins al desembre no faig tres anys. M'agrada molt escriure noms i jugar al Lego. També faig molts dibuixos de tota la meva família. M'encanta dibuixar i pintar! El Romà és el meu amic i també juga amb tots els altres nens i nenes de la classe i amb el meu germà Pol.

2 / MARIO CERÓN HERNÁNDEZ

Sóc dels més petits de l'escola. M'agrada jugar a cotxes, camions, trens, jeeps,...També m'agrada dibuixar cotxes. A l'escola estic aprenent moltes coses. Ja conec la lletra A i alguns números. Sempre pregunto per tot allò que m'envolta. Jugo amb tots els amics i amigues de la classe però sobretot amb l'Arnau.

3 / ROMÀ CORTÉS IVANKO

Tinc tres anys i estic molt content d'anar a l'escola dels nens grans. També m'agrada anar a La Caseta a jugar. A l'escola jugo amb tots els meus amics i amigues i sobretot amb els del meu curs. M'agrada pintar, cantar i jugar a fer construccions. També faig lletres i dibuixos.

4 / ARNAU BRUSAU EXPÓSITO

Tinc tres anys. És el meu primer curs a l'escola dels grans i estic molt content perquè també hi va la meva germana Ares. M'agrada molt pintar, sobretot amb el color groc. Ja ho faig molt bé! M'agrada jugar a moltes coses, córrer pel parc amb els meus companys i fer concerts de música fent sonar les pales.

5 / AVRIL CHAPON AULEDA

Aquest any he començat a anar a l'escola dels grans perquè ja tinc tres anys. Estic molt contenta i aprenc moltes coses amb tots els meus companys. M'agrada molt jugar amb ninos i al Lego. Jugo molt amb els nens i nenes grans. També m'agrada pintar, fer manualitats amb papers i experimentar-ho tot per mi mateixa.

6 / BIEL CLOSA MÚNERA

Jo tinc tres anys però aviat en faré quatre. M'agrada molt anar a l'escola i fer números i lletres. M'encanta pintar amb molts colors i sempre vigilo de no passar-me de la línia. També m'agrada treballar a l'ordinador, ja en sé molt! Jugo molt amb els ninos del Lego i amb els animals. També m'agrada fer construccions. Jugo molt amb l'Avril i els nens i nenes grans.

7 / JAN SALISI GUIX

Ja tinc quatre anys. Vaig molt content a l'escola perquè hi tinc molts amics i amigues i aprenc moltes coses. Com que ja faig P4, tinc més feines i haig de treballar més. Aviat sabré llegir i això m'agrada. Jugo a ser cavaller amb el Biel, el Pau i el Lluç. Disfruto mirant contes i jugant al Lego. M'agrada molt la plàstica i fer boletes amb la plastilina.

8 / PAU ORPÍ CLOSA

Tinc quatre anys. M'agrada molt anar a l'escola. Aquest any els petits som la classe dels cavallers

i a mi m'agrada molt aquest nom perquè jo sóc tot un cavaller. Em diverteixo jugant a cavallers amb l'espasa, l'escut i el casc. També m'agrada molt jugar a construccions i fer fitxes. Quan sigui una mica més gran ja sabré llegir molt bé.

9 / ARES BRUSAU EXPÓSITO

Ja tinc cinc anys. He après moltes coses fins ara: ja sé llegir i escriure molt. També m'agrada treballar el fang, pintar i dibuixar. M'encanta fer les meves pròpies obres d'art! Jugo molt amb la Carmen i els altres nens i nenes del meu curs. Amb els més petits, els de P3, m'agrada ajudar-los i fer-los de mestra.

10 / MARTINA MUÑOZ MERCADAL

Tinc cinc anys. M'agrada molt treballar a l'escola: escriure, llegir, pintar, dibuixar, fer números, ... Jugo molt amb el Lluç, sobretot a fer construccions amb unes peces geomètriques que tenim a la classe. També gaudeixo molt amb la plàstica i fent puzzles molt difícils. M'encanta saber el que passa al meu voltant.

11 / CARMEN ROSICH WEYNANTS

Tinc cinc anys. L'any que vé aniré a la classe dels més grans i he d'aprendre moltes coses. M'agrada molt la plàstica: pintar, fer fang, enganxar gomets,... Ja sé llegir força i faig molt bona lletra. M'agrada molt jugar al Lego i amb els ninos amb els companys del meu curs. També m'agrada ajudar als més petits a fer feines.

12 / LLUC BERTRAN LLIRÓ

Jo sóc el més gran de la classe dels Cavallers. M'agrada molt treballar i fer fitxes, sobretot si tenen enganxines. També m'agrada llegir contes i llibres de la classe i dels que porten els altres nens i nenes per a compartir. Jugo amb tothom, però m'agrada més jugar amb els nens grans o amb els del meu curs. Als petits, els ajudo sempre que ho necessiten. M'agrada jugar al Lego i fer cases pels ninos.

13 / ANNA GODIA PUIG

Tinc sis anys i faig primer de primària. Sóc la més petita de la classe dels grans. M'agrada fer plàstica i dibuixar. També disfruto treballant a l'ordinador.

14 / AARON DE LA MATTÀ GARCIA

Tinc sis anys i faig primer de primària. M'agrada molt jugar a les cabanes i a futbol.

15 / DAHIANA ACEVEDO BETANCURT

Tinc sis anys i faig primer de primària. M'agrada molt jugar a les cabanes quan sortim al parc a l'hora d'esbarjo. La meva assignatura preferida és la plàstica.

16 / POL JATO CLOSA

Tinc vuit anys i faig tercer de primària. M'agrada jugar a futbol i m'ho passo molt bé jugant a les cabanes amb tots els meus comanys. També m'agrada llegir els còmics de Bola de Drac.

17 / EMMA VILA SERRA

Tinc vuit anys i faig tercer de primària. A mi m'agraden les matemàtiques, l'anglès i la plàstica. També m'agrada la música, toco la flauta travessera. Els dimecres vaig a cataquesi per preparar-me per fer la comunió. Faig taller creatiu com a activitat extraescolar i m'ho passo molt bé.

18 / NIL DE LA MATTÀ GARCIA

Tinc vuit anys i faig tercer de primària a l'escola de Copons. A mi m'agrada molt fer educació física i jugar a futbol. També disfruto jugant a les cabanes.

19 / ABRIL SENA MAS

Tinc vuit anys i faig tercer de primària . La meva assignatura preferida és plàstica però també m'agrada mot fer anglès, música i religió.

20 / POL SANZ GALLEGO

Tinc nou anys i faig quart de primària. És el meu primer curs a l'escola de Copons i estic molt content. Les assignatures que més m'agraden són plàstica i gimnàstica. Quan anem al parc m'agrada jugar a les cabanes.

21 / IVAN MUNTEANU

Tinc nou anys i faig quart de primària. M'agrada jugar als escacs, a les cartes i a futbol. La meva assignatura preferida és socials. A l'hora de l'esbarjo sempre jugo a les cabanes.

22 / CARLA GODIA PUIG

Tinc deu anys i faig cinquè de primària. A mi m'encanta la música. La meva assignatura preferida, a part de la música, és plàstica.

23 / CARLA SANS ESCODA

Tinc deu anys i faig cinquè de primària. Les meves assignatures preferides són plàstica, medi natural, educació física, música i anglès. Disfruto fent activitats en conjunt.

24 / MARINA POSADA GAMISANS

Tinc onze anys i faig sisè de primària Jo no fa gaire que vaig a l'escola de Copons però hi estic tant bé que és com si hi hagués anat tota la vida. Les meves assignatures preferides són la plàstica i l'expressió escrita.

25 / MARIA VILA SERRA

Tinc onze anys i faig sisè de primària. Jo sóc la més gran de l'escola i aquest és el meu últim curs. A mi m'agrada molt dibuixar i pintar per això m'agrada fer plàstica; però la meva assignatura preferida és la música. Toco la flauta dolça i el violí. També m'agrada fer educació física , català i anglès. Ja tinc ganes de fer la pròxima exposició.

La Mercè, tutora dels nens més petits de l'escola, va ser la que va fer explicar les aficions i pensaments dels nens de P3,P4 i P5. Els més grans van ser ells mateixos que lliurament van escriure les seves aficions en un paper. ■

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Caminada popular AMPA

Cap a la cova dels bandolers

Ricard Ribera Llorens

El passat 15 de novembre vam fer una caminada popular en direcció a la cova dels bandolers Marimon i Casulleres, organitzada per l'AMPA de l'escola de Copons (<http://www.copons.net/escola>). A dos quarts de deu del matí, entre petits i ganàpies ens aplegàvem prop de cinquanta persones al poliesportiu del poble, disposats a passar un bon matí de diumenge coneixent el nostre entorn i una mica de la nostra història. Sortírem del poble pel camp de futbol cap a la masia dels Nocs, seguint per la rasa fonda i per sobre la masia de les Vinyes.

Després d'una hora de caminar vam descobrir que algú havia fet trampa pujant amb furgoneta fins a mig camí, però com que eren la més petita i el més petit no ens vam enfadar pas (val a dir que un altre encara més xic feia el trajecte còmodament instal·lat a l'esquena del seu pare). Com que ja teníem la gana feta, això va ser una bona excusa per aturar-nos a esmorzar, totes i tots portàvem uns bons entrepans, cantimplors i sucres per recuperar energies.

Amb la panxa ben plena vam continuar, enfilant l'últim tros amb la il·lusió de trobar l'amagatall dels bandolers que corrien per aquí fa menys de dos-cents anys. La cova es troba en una tros bastant dret i queda ben amagada, però algun bon jan ens facilità la feina marcant el terreny amb una bandera vermella. Un cop allà ningú es va estar de posar la panxa a terra i arrossegar-se cap a dins del cau dels bandolers, on nenes i nens van trobar un cofre amb un tresor d'en Marimon i en Casulleres. Quina sort, eren monedes de xocolata!

De baixada vam fer una parada a cal Vinyes, on ens van explicar que en Marimon i en Casulleres eren bandolers que feien de les seves per aquestes viles i camins després de la primera Guerra Carlina (1833-39). Molts dels antics combatents carlins no es van reincorporar a la vida civil després de la derrota, ja fóra perquè estaven desorientats i sense altre mètode per viure o bé perquè ja s'havien acostumat a la vida de guerrer, d'aquesta manera es convertiren en bando-

lers. En Marimon i en Casulleres eren dos d'aquests, es dedicaven a robar i a altres malifetes pels voltants de Copons, Rubió, Jorba, etc., un dels seus amagatalls era la cova que acabàvem de visitar (i ja us podem dir que és ben difícil de trobar!). El maig de l'any 1841, aquest parell volien segrestar l'alcalde de Rubió i planejaren fer-ho quan sortís de missa el dia de Festa Major, però algú va avisar a les autoritats i ja els esperaven els mossos d'esquadra i el sometent. Després d'un tiroteig, aquí s'acabà la història d'aquests dos bandolers, que van caure morts a la Pla de les Bruixes de Rubió.

Amb una mica més de saviesa i amb l'aperitiu que vam prendre tot escoltant la història, vam fer tranquil·lament el trosset que ens quedava fins a Copons. Vet aquí un gos, vet aquí un gat, aquesta caminada s'ha acabat. Fins a la propera! ■

IMMA LLIBRO TORRENTS

Activitats extraescolars

Nou curs escolar: un pas endavant

Associació de Mares i Pares d'Alumnes

MONTE SOTERAS CORBELLÀ

Una altre de les novetats són les activitats extraescolars que hem organitzat des de l'AMPA, amb opció optativa de berenar, que vol dir que els monitors encarregats de l'activitat els recullen a les cinc de l'escola i els donen el berenar abans de començar la classe, seguint en la línia de facilitar la conciliació familiar amb les activitats lúdiques i educatives dels infants a Copons. El fet d'organitzar els extraescolars nosaltres ens ha permès poder oferir el servei a uns preus més assequibles. Les activitats programades són: dansa, poliesportiu, anglès i taller creatiu. Les classes d'anglès amb la Mª Teresa ja van ser tot un èxit el curs passat, per tant aquest any volem que es continuïn fent, les demés activitats les iniciem enguany.

Aquest any començàvem el curs escolar amb moltes novetats i alguna sorpresa d'última hora, el dia 14 de setembre hi havia un total de 25 nens i nenes esperant a les portes de l'escola per entrar i començar el curs amb nous companys i noves instal·lacions per descobrir. Els infants del CEIP Copons poden gaudir d'una aula nova, d'un espai adequat per a fer educació física, de servei de menjador i d'activitats extraescolars.

Sabiem que aquest curs entraven bastants nens/es de P-3, però va ser una sorpresa comprovar que també s'havien matriculat alguns alumnes que venien d'altres centres, que finalment havien optat per l'educació i els serveis de la nostra escola rural. Els últims anys al poble cada vegada hi ha més petits, aquest augment d'alumnes al col·legi els darrers cursos ha fet que l'edifici no cobreixi les necessitats de diferents espais per a fer grups reduïts, per música, anglès, etc. A més, tanta quitxalla fa necessari que es donin més serveis, com el menjador, pels que també calen espais adaptats. Per fer aquest salt endavant calia posar-hi remei mentre no assolim una escola nova.

Quan es va tancar el bar de La Barraca i l'Ajuntament va confirmar que no es tornaria a obrir, vam demanar que ens ho cedissin per a ús de l'escola i d'aquesta manera poder redistribuir el local, deixant la sala per a ús compartit del poble i de l'escola i adaptant l'espai del bar, la meitat per al menjador i la meitat com a aula de l'escola. L'Ajuntament ens ho va cedir i es va fer càrrec de pintar, netejar i fumigar el local, des de l'AMPA ens vam encarregar dels mobles i el material

escolar i de menjador. Tot i no ser una solució definitiva, de moment ens ha permès poder dur a terme l'activitat escolar d'aquest curs amb normalitat i d'una manera més digna.

Una de les novetats més importants ha estat el servei de menjador. Degut a les dificultats que tenim actualment les famílies per poder conciliar els horaris laborals amb els escolars, l'AMPA vàrem decidir que s'havia d'intentar donar un servei de menjador, facilitant que tothom pugui escolaritzar els seus fills a Copons. Les dificultats en què ens vam trobar van ser moltes, però la més important era la falta d'espai, al final, l'entesa amb l'Ajuntament ha fet possible oferir el servei de menjador que tant bona acollida està tenint. Actualment, els nens i nenes ja es poden quedar a dinar a l'escola els dilluns, dimecres i divendres, el servei de càterin el dona una empresa d'Igualada que serveix uns menús equilibrats preparats especialment per a escoles.

Al menjador, es queden un total de 6 o 7 nens/es i el més important és que hi van contentíssims perquè troben el menjar molt bo (més d'uns pares no ho haguessin dit mai, com es mengen la verdura!!!) i a més a més els encanta poder jugar una estona i fer activitats amb la Marisa. De moment, durant aquest curs no podem donar aquest servei tots els dies, ja que hem volgut equiparar els preus de la majoria de menjadors escolars públics i això es fa molt difícil amb el número de nens tant reduït en comparació amb els altres centres, però segur que de cara el proper curs, si tot segueix com fins ara, ja es podran quedar a dinar cada dia.

L'extraescolar de poliesportiu és un gran repte, ja que fins ara havia estat molt difícil reunir un número de nens i nenes d'edats més o menys semblants que fes possible poder entrenar en esports d'equip com és el futbol sala, l'handbol, el bàsquet i el voleibol. De moment hem aconseguit uns grupets de set, que s'ho passen molt bé fent esport i entrenant amb el César, i qui sap! potser en un futur tornarem a tenir equip de futbol al poble....Els dijous i els divendres la Gemma prepara els tallers creatius. Aquesta activitat ha estat un èxit total de participació, hi ha un total de 25 nens/es apuntats entre petits i grans. Les activitats que realitzen són molt variades, aprenen jocs nous, cançons, treballs manuals, etc. I acabem la setmana el dissabte amb les classes de dansa de l'Annabel. Després d'un munt d'anys de no fer-se classes de ballet al poble, podrem tornar a gaudir d'espectacles de dansa que les noves ballarines (tot nenes, de moment, perquè els nens de Copons de ben segur que saben ballar molt bé) ens aniran mostrant durant el curs. Les nenes van a les classes amb molta il·lusió i ja esperen el dissabte per posar-se el mallot i les sabatilles.

Esperem comptar amb la col·laboració de tots i totes per tirar endavant aquests serveis i continuar millorant la nostra escola. Més escola, més Copons. ■

El Casal d'estiu 2009

Sara i Glòria

L'Ajuntament de Copons i la Fundació Sociocultural Atlas hem organitzat el casal d'estiu d'enguany. Les monitores del Casal, la Sara i la Glòria, hem dinamitzat les activitats i hem acompanyat de molt bon grat els vostres infants tots els matins del mes de juliol.

Hem realitzat activitats molt variades, sempre partint d'un eix d'animació, que aquest estiu ha estat el mar. Hem estat cinc setmanes junts navegant pel mar i viatjant per les seves profunditats, hem conegut animals fantàstics i hem descobert molts misteris marins.

El follet ens ha visitat varies vegades a l'escola, però cap dia sense èxit. Per això ens ha deixat algun missatge demanant-nos un cop de mà per ajudar-lo en les seves aventures. Ho hem fet molt contents, perquè ens anunciava que un dia ens retrobaríem i podríem passar una estona junts.

Van anar passant els dies i finalment vam poder parlar amb ell sota les estrelles de la carpa del Tot Circ, a les Feixes, ja que allà ens havíem reunit amb molts pares i altres nens per celebrar l'acampada d'estiu. Ens vam emocionar molt i vam quedar molt i molt impressionats amb aquesta visita tan especial. Li vam poder retornar la seva maleta de pell viatgera que s'havia descuidat un dia a la nostra escola i va estar més que content. No sabem on anirà a passar les seves properes aventures, però ens va dir alguna cosa del País del Foc. Vés a saber!, a veure si aviat podrem tornar a gaudir de la seva presència.

Pares, volem donar-vos les gràcies per totes les facilitats que ens heu donat perquè el vostre casal sigui possible. I aquest també és sobretot un agraïment per a vosaltres, nens del Casal de Copons, que amb la vostra alegria i les vostres ganes de divertir-vos ens heu omplert les hores de molts grans moments.

Gràcies i fins molt aviat. ■

GLÒRIA I SARA

ELSÈNDA MERCADAL SEGURA

ELSÈNDA MERCADAL SEGURA

ELSÈNDA MERCADAL SEGURA

ELSÈNDA MERCADAL SEGURA

MONTSE SOTERAS CORRELLA

L'hereu i la pubilla de Copons a la Fira d'Igualada

Rosa Mata Francès

Enguany, els representants del poble a la Fira d'Igualada van ser l'Èric Alcobarro Cirera i la Greta Garcia Mata.

El diumenge 27 al matí, ben engalanats i cap a Igualada. La nostra parella de rossos despuntava de debò: la Greta impecable lluía tots els complements (mà de la iaia Dolors) i l'Èric destacava entre els hereus amb el seus pantalons i armilla de pana verda. A destacar també la lluíssor de les respectives cistelles de fruites i verdures; en aquest cas la Greta duia una cistella tradicional i l'Èric una de més avantguardista (ambdós estils ben representatius del poble).

La jornada va començar amb animació infantil a la Pl. Pius XII i després les parelles es van fer la foto oficial a l'Ajuntament d'Igualada. Amb l'hereu i la pubilla de Veciana va haver-hi una entesa especial i vam fer-nos força fotos en quartet.

Després de córrer una mica per la plaça van arreglar totes les parelletes en fila índia, per ordre d'alçada i cap a fer l'ofrena a Sta. Maria. Un cop acabada la missa els nostres petits van anar desfilant pel mig de l'església deixant les cistelles al peu de l'altar, davant la mirada de pares, amics i de les autoritats de la ciutat assegudes a primera fila.

Finalitzat l'acte religiós, vam anar a desfilat per la Rambla. Aquí les parelletes van perdre tota l'organització inicial i amb prou feines es podien distingir entre la munió de pares i familiars. Però les gralles sonaven i vam tenir certa sensació de cercavila.

Per acabar tots els hereus i pubilles de la comarca van poder recollir una capsa obsequi del consell comarcal, on entre d'altres detalls hi havia unes boníssimes coques d'Igualada.

Aquí teniu una foto de les nostres preciositats! Macos, oi? ■

ROSA MATA FRANCÈS

Cloenda taller memòria

Anna Roig Ripoll

El passat 17 de novembre, es va celebrar la cloenda del taller de la memòria impartit per l'assistent social de Copons Assumpta Prat. L'acte va consistir en l'entrega dels títols, per part de la regidora de benestar social, i un bon esmorzar. Aquest anys com en anteriors edicions, va tenir una bona participació. ■

ANNA ROIG RIPOLL

Per viure amb il·lusió també de grans

Anna Roig Ripoll

El passat 28 d'octubre va tenir lloc la conferència "Per viure amb il·lusió també de grans", realitzada pel Sr. Ramon Buscallà i concedida per la Diputació de Barcelona. Amb aquesta conferència es finalitzen els actes de la setmana de la gent gran d'aquest any. Des d'aquí us animem a tots a participar en properes edicions. ■

ANNA ROIG RIPOLL

Festa Major d’estiu: dies per disfrutar

Jordi Closa Franquet

Van ser set dies de festa i celebració, plens d'activitats per tots els públics i edats. Set dies de molta feina, de participació i de fer poble.

Tot plegat va començar el dilluns 10 d'agost amb una activitat de nova creació anomenada “Contes d'estiu” i que es va allargar en tres sessions fins el dimecres a la tarda. Gràcies a la col·laboració de diferents mares, pares i àvies, van fer possible que els més menuts, asseguts sota l'ombra dels arbres de la piscina, miessin entusiasmat les diferents posades en escena de contes tradicionals, tots ells molt ben preparats i interpretats. No queda dubte que tenim que fer el que calgui perquè es repeteixi en propers anys.

El tradicional campionat de truc va tenir lloc al nou bar de la piscina. Durant tres nits es van anar disputant les partides fins arribar a la final on el Xavi Aparisi i el Jesús Lloró s'alçaren com a campions.

En l'apartat esportiu, el dilluns es va jugar una estona a bàsquet i el dimarts a voleibol. El dimecres però, a la pista poliesportiva hi va haver un partit de futbol de màxima rivalitat de l'Alta Anoia: Copons contra Sant Martí de Sesgueioles. Els nens i nenes, d'entre sis i nou anys i que ja portaven varis dies d'intens entrenament, van demostrar tot el seu talent i van esforçar-se al màxim. Al final victòria de l'equip visitant de Sant Martí que van rebre la copa de vencedors. Tot i així, al cap d'uns dies per la festa major de Sant Martí es va repetir l'encontre amb la victòria en aquest cas de l'equip coponenc.

El dijous dia 13 també vam tenir-hi novetat: la caminada d'orientació. Els més de vuitanta inscrits van haver de completar un dels dos itineraris preparats segons el seu nivell. La prova bàsicament consistia en trobar diverses fites repartides pel municipi i el seu voltant amb l'ajuda d'un plànol de Copons.que amb l'ajuda d'un plànol de Copons. Un cop completades, s'havia de tornar al punt de sortida amb el menor temps possible. Èxit total de la novedosa cursa que mirarem de repetir-la properament.

El mateix dia, a la nit, la prestigiosa Orquestra Mitjanit va fer ballar tot el jovent de Copons i d'altres vinguts d'arreu de Catalunya. I és que aquesta formació musical té seguidors incondicionals que els segueixen per tot el territori.

L'endemà divendres una nova edició de la cursa urbana de Copons va fer córrer els nens i nenes i també els més veterans pels carrers de la vila. Per acabar berenar per tots i premis pels vencedors.

A la tarda l'Orquestra Rosaleda va fer ballar tota la plaça Major amb gent vinguda de tota la comarca. A l'hora del ball de rams tota la pista de ball va quedar plena de paraigues de coloraines que per fi van trencar el malefici de la pluja que ens seguia ens els últims dos anys. Després de sopar, ens obsequiaren amb un fantàstic concert seguit del ball de nit que s'allargà fins a altes hores de la nit. Per fi vam disfrutar d'aquesta esplèndida orquestra sense pluja pel mig.

L'endemà dissabte els nens i nenes van fer el concurs de dibuix, que ja ha esdevingut una tradició després de tres anys des de la seva recuperació.

Al migdia el solemne ofici de Festa Major seguit de l'audició de sardanes a càrrec de la Coblà Cadaqués. Per la tarda vam fer la tradicional cercavila amb els gegants Roseta i Ramon acompanyats musicalment pel grup Xarop de Canya. Els mateixos, al acabar el ball dels gegants a la plaça, van animar a tots els nens i nenes a fer unes ballaruques i dances molt mogudes i participatives amb el seu nou espectacle anomenat “quin sarau”. I com que no es pot perdre el ritme de festa, a quarts d'onze de la nit a la plaça es va escenificar un nou concepte de play back anomenat “Gala tu sí que vals”. Tots els artistes, a part de fer actuacions tipus play-back, també van tocar i cantar en directe, van fer màgia, van ballar gegants petits i van fer jocs de barrets. Més de dos hores llargues d'espectacle on també es van anar intercalant diferents videos de play-backs de Copons enregistrats als anys noranta.

L'últim dia de festa començava cap al migdia a la nova piscina municipal inaugurada dos mesos abans. Es va instal·lar un gran passadis inflexible al mig de la piscina on, primer els petits i després el més grans, van poder lliscar, caure, rodolar i mullar-se durant un parell d'hores. A mitja tarda un altre any el taller de bastons organitzat pels Bastoners de Copons destinat a que tots els que vulguin, puguin aprendre aquest ball tradicional català i també coponenc.

Per posar fi als set dies de gatzara, el típic sopar fi de festa, amb el bingo i els seus

ELISENDA MERCADAL SEGURA

premis i l'espectacle de després amb l'humorista Ramon.

Aquesta edició de la festa, com heu pogut llegir, va ser tant o més lluida que en anteriors ocasions tot i la manca de pressupost.

Aixó va ser possible per una part gràcies a les aportacions de les 22 empreses col·laboradores (Camins Grup, Excavacions Gassó, TAC, Flors Roset, Tot Circ, LLacuna Construccions, Masnet, Elèctrica Ramón Solé, Forn Lloró, Alimentació Mas, Milar Martínez, Pamboli Bar Restaurant, Auto Xispa, Brodats Sala-Farré, Satec, Tallers Prats, Tot Frens, La Fusteria d'en Tomàs, Bar Manel, Closa Escorxador, Restaurant Refugi de Copons i Ballestas J.J.M.) i per altra a la col·laboració desinteressada d'uns quants coponencs i coponenques que com sempre donen el seu temps i ajuda per tirar endavant tots i cadascun dels actes de tant gran festa en un nostre poble petit. A tots ells gràcies. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

MONTSE SOTERAS CORBELLA

Futbol infantil

Montse Soterias Corbella

En el marc de la Festa Major, l'equip infantil de Copons va jugar contra l'equip del Sant Martí de Sesgueioles. L'equip dels nens i nenes de Copons, entrenat per en Cèsar Jato, van perdre 2 a 7 però en el partit de tornada que va tenir lloc a Sant Martí el dia 17 d'agost els nens de Copons van guanyar i el marcador va quedar 0 a 3. L'equip de Copons es va proclamar vencedor a Sant Martí, però el que és més important és que tots els nens s'ho van passar molt bé. Tant a Copons com a Sant Martí de Sesgueioles hi va haver repartiment de medalles per a tots els jugadors i, a més, una petita festa amb bany inclòs com a premi al seu gran esforç tot i la calor que feia aquells dies. ■

Taller de collarets a la Barraca

Montse Soterias Corbella

El passat mes de juliol, la M. Rosa Colindres va organitzar un taller de bijuteria a la Barraca. En el taller la M. Rosa ens va ensenyar a confeccionar-nos anells, collarets, penjolls, braçalets, mocadors. En total hi vàrem participar unes 15 persones entre grans i petits que vam passar una molt bona estona aprenent a fer-nos les nostres joies. ■

Copons al segle XVIII

Jordi Closa Franquet

Tot i el parentesis en la celebració de la festa dels traginers i negociants de Copons en el format de fira del diumenge al matí bàsicament deguda a la falta de pres-supost, el passat dissabte 19 de setembre vam voler mantenir el caliu d'aquesta festa tant nostra fent una sèrie d'actes sota el nom de "Copons al segle XVIII".

Així vam començar a la sala de plens de l'Ajuntament amb la interessant xerrada a càrrec de Jaume Ortínez sobre la família dels Masarnau de Copons. En aquest Camí Ral podeu trobar un escrit monogràfic de la conferència.

A quarts de sis de la tarda, des de la placeta del castell començava la ja tradicional cercavila infantil de negociants de Copons, on tots els nens i nenes anaven vestits d'època acompanyant els nostres gegants l'Emmanuel i la Raimunda. Acabava la cercavila davant del bar de la piscina on ens hi esperaven per fer un taller de danses catalanes els amics de l'Esbart Maragall de Sant Andreu de Barcelona. Va ser més d'una hora de dansar sense parar. Acabada l'activitat, tot el públic estava citat a la plaça on el grup de teatre la Barraca ens van representar tres escenes típiques de la vida del Copons de finals dels segle XVIII. De seguit, al mateix escenari, l'Esbart Maragall ens va demostrar perquè és un dels millors esbarts de Catalunya. Durant una hora llarga va regalar-nos un complet repertori de danses catalanes perfectament executades i encadenades.

Com que ja era l'hora de sopar, vam muntar unes taules i cadires per celebrar el sopar dels negociants. Molts dels començals coponencs anàvem vestits de traginers com si fòssim dos-cents anys enrera. I com que el sopar va ser suculent, res millor que una mica de ballaruca a ritme del grup de música tradicional La Portàtil FM. Els valsos i pasdobles es van combinar amb balls col·lectius i danses que van fer que les rotllanes que es feien al mig de la plaça la fessin petita. Com veieu, va ser un dia molt intens que es va allargar fins ben entrada la nit. Sort que l'endemà no ens vam tenir que llevar a les set de matí, com els altres anys, per començar a fer l'esmorzar dels traginers. ■

Una mica més dels Masarnau

Jaume Ortínez Vives

Per la Festa del Traginers d'enguany vaig parlar, a la sala de l'Ajuntament, dels Masarnau de Copons. Vaig parlar, més concretament, de tres membres d'aquesta família arrelada a la vila des de segles i de la qual, al segle XX, encara en trobem alguns components. En una hora de xerrada, però, es poden dir moltes coses, i ara només dispo de una pantalla. Vull dir que em limitaré a explicar alguna anècdota d'algun d'ells.

Santiago Masarnau Torras, fill de Copons, fou secretari de la Majordomia Major del Rei Ferran VII. Càrrec de gran importància que ostentà durant anys fins que al 1823 fou destituït en un dels diversos estranys viratges d'aquell regnat.

És llavors que el trobem a Copons solucionant diversos afers del patrimoni i camí de l'exili a Londres. En aquesta ciutat fan amistat i coneixença, tant ell com els seus dos fills, amb la millor intel·lectualitat de l'època: Faraday el Físic-Químic, Rossini, Paganini, Mendelson, polítics i homes de negoci. El seu fill, Santiago de Masarnau Fernández, que a Madrid era tingut per un noi-prodigi, afirma a Londres una gran carrera musical. Carrera que completa a París uns anys més.

És a París on cada tarda es troba amb uns amics per fer música. Una d'aquelles tardes mostra a la colla el que acaba de compondre, i un d'aquells companys li suggereix unes variacions. Masarnau les incorpora i veient-ne la millora demana a l'amic que es faci seva la peça musical. És el "Vals en La menor opus 34" de Chopin.

Cap al 1943 torna a Madrid per donar un gir a la seva vida i, sense deixar la música, es dedica de ple a la tasca social. Tasca que li ocasionarà incomprensió i prohibicions potser més pel que diu, pel que denuncia, que pel que fa.

Aquests obstacles l'afermen en la necessitat d'involucrar-se amb els més pobres, i la seva acció i els seus sistemes per donar menjar a qui ho necessita continuen encara avui a diversos llocs d'Espanya sota institucions que porten el nom de Masarnau. Cada dia -avui mateix també- centenars de persones mengen en aquests centres, i, malauradament, com ens deien des d'un aquests llocs, aquests centenars diaris són uns centenars diaris més que l'any passat. ■

JORDI MERCADAL PRATS

Celebrant 60 anys

Elisenda Mercadal Segura

El dissabte 21 de novembre es van reunir al Refugi de Copons els coponencs i coponenques nascuts als anys 1949 i 1948 per celebrar els seu seixantè aniversari. La festa dels nascuts al 48, prevista per l'any passat, havia quedat aplaçada, per tant enguany es feu una trobada conjunta que va aplegar la colla de 60 anys i la que ja va pels 61.

Després de dinar i d'una bona tertúlia, la jornada es va cloure amb l'actuació espectacular dels mags Josep i Joan. Els participants també varen rebre un petit obsequi junt amb una preciosa poesia de Mohandas K. Gandhi titulada "Un somriure significa molt i no costa res...". Per molts anys a tots i que pugueu seguir regalant els vostres somriures! ■

Opinió

El part i la sensació dolorosa

Dr. Anicet Altés, ginecòleg. Novembre de 2009.

La gestació, el part i la lactància materna són uns processos naturals de la dona fruit de milions d'anys d'evolució i per als quals està perfectament adaptada.

En condicions normals aquestes funcions haurien de ser indolores, com altres del nostre organisme, malgrat que la seva finalitat sigui diferent.

La respiració, la digestió dels aliments, entre d'altres, són indispensables per a la nostra existència individual. En canvi, la sexualitat, la gestació, asseguruen la continuïtat de l'espècie humana. Cal preguntar-se per què el dolor ha anat associat, únicament, a l'acte de parir des de temps immemorials. Per què?

Des de molt petita, la nena sent els comentaris referits al part com un procés essencialment dolorós i difícil. No es parla de les contraccions, sinó dels dolors, i d'aquesta manera es va transformant el significat del verb "parir" en el de "patir" i de sofriment. El part, doncs, s'ha con-

vertit en un fenomen social i la dona no el viu com una cosa pròpia, de manera que moltes vegades adopta una actitud passiva perquè no entén bé el que li passa i el que ha de fer davant del fet maternal. No sap parir...

Ara, l'embaràs de l'espècie humana civilitzada ha canviat. La futura mare és conscient de la seva gestació, i una bona part de les dones gestants reben informació de seu estat i de les normes sanitàries relatives a l'alimentació i a la higiene més importants. L'atenció mèdica i l'assistència obstètrica ha millorat notablement. És més segur, tant per a la futura mare com per a l'infant. L'assistència i la responsabilitat del part ara és diferent: de la llevadora ha passat al tocòleg, el qual disposa, també, de l'anestèsista per tal de calmar els possibles nervis i el dolor en el cas freqüent d'acabar el part amb una ajuda quirúrgica (cesària). Tot i les garanties tècniques i l'assistència en una clínica, moltes vegades la dona viu aquest procés amb una angoixa que afecta el seu equilibri nerviós.

La preparació de la dona durant la gestació és molt important i és la base perquè compregui el procés del seu embaràs i el mecanisme del part que, junt amb el seu espòs, podran ajudar al naixement del seu fill. La dona té dret a retrobar el protagonisme d'aquest episodi maternal que és el part i a confiar en les pròpies forces, en la seva voluntat i la gran il·lusió de ser l'autora del seu part, sense dolor i sense por. ■

Picasso (1926)

Resum de fets, activitats i actes. Estiu, tardor i hivern 2009

juliol

- 02 Anoia Digital entrevista a Carles Mas Alcalde de Copons
- 04 "Internet? Jo també hi vull ser. No cal que sapigueu engegar un ordinador per venir" a la Barraca
- 11 Concert d'estiu de la coral Xalest a l'Església
- 12 Benedicció dels cotxes de Sant Cristòfor
- 12 Reunió participativa Festa Major, Negociants i Bastoners
- 20 Taller de joies
- 21 Els nens del Casal d'Estiu van d'excursió a l'hort d'en Ramon Sala
- 24 Acampada dels nens i nenes del Casal d'Estiu al recinte de Tot Circ
- 27 Bibliobus
- 31 Finalitzen el curs de natació i el Casal d'Estiu

agost

- 10 Comencen els actes de la Festa Major d'Estiu
- 16 Finalitza la Festa Major d'Estiu

setembre

- 01 Comença el curs a la Caseta de l'Hort
- 13 1a edició cursa TUGATRIL Copons
- 13 Taller de danses a la Barraca
- 14 Comença el curs escolar del CEIP COPONS
- 15 Inici taller entrenament de la memòria
- 19 1a edició Festa del S.XVIII
- 19 Jornada portes obertes noves instal·lacions escolars de la Barraca
- 27 Lola Brusau es proclama campiona de la Copa d'Espanya de Veteranes de curses de muntanya a Sabiñanigo
- 27 Hereu i pubilla de Copons, Eric Alcoberro i Greta Garcia a la Fira d'Igualada
- 28 Bibliobus

octubre

- 01 Inici extraescolars del CEIP Copons
- 03 Finalitza la restauració de part de les porxades de la Plaça Ramón Godó
- 17 Homenatge del FC Copons a l'Emili Sole "El Vinyes"
- 18 Assaig de bastoners
- 19 Viatge Parroquial a Santiago de Compostela
- 26 Bibliobus i el seu espectacle "El dau de la sort"
- 28 Conferència "Per viure amb il·lusió també de grans" a càrrec de Ramon Buscallà a la Barraca

novembre

- 08 Assaig de bastoners
- 11 Presentació de Copons 2.0 a Londres en el marc de "1pound40conference"
- 15 Caminada popular a la cova d'En Marimón i Casulleres organitzada per l'AMPA
- 15 Assaig de bastoners
- 17 Esmorzar cloenda taller de la memòria
- 23 Bibliobus
- 28 Xerrada informativa i primer taller de compostatge a la Barraca

Travessa del Pirineu, de l’Atlàntic a la Mediterrània (2005 - VI)

Maria Romero Marsal

RAMON SERRA LLACUNA

Els 12 travessaires: Cisco Viera, Susanna Viera, Rafa Jiménez, Martí Senserrich, Toni Aure, Josep Ma Vilarrúbias, Jordi Corrons, Quim Parcerisas, Ramon Serra, Joan Victori, Carmina Vendrell i Maria Romero.

Aquest any, un cop més, un grup de caminadors del nostre club va fer un tram de la travessa de l'Alta Ruta Pirinenca. Enguany se sortia d'Àreu i s'arribava a Ulldeter en set dies. Els protagonistes d'aquesta caminada van ser 12: Cisco Viera, Susanna Viera, Carmina Vendrell, Rafa Jiménez, Joan Victori, Martí Senserrich, Ramon Serra, J. M. Vilarrúbias, Toni Aure, Jordi Corrons, Quim Parcerissa i Maria Romero. Un conjunt compacte, format per travessaires experts i d'altres de novells.

1a ETAPA (34) / Diumenge, 31 de juliol: Àreu - Refugi de Vallferrera (1.940 m)

Una furgoneta llogada ens va portar fins al càmping Vall Ferrera, situat a Àreu. Allà havíem de trobar-nos amb en Josep M., un dels vocals de la travessa. Per sorpresa nostra també hi vam veure companys de camí d'altres anys que aquest cop no ens podien acompanyar, però que tenien ganes de veure'ns i donar-nos ànims per afrontar el nou tram.

En aquest primer dia es tractava d'arribar fins al refugi de Vallferrera. El recorregut tenia 700 metres de desnivell i el vam fer en 3h i mitja. Vam agafar totes les dreceres possibles i vam poder dinar al refugi. Després, tarda lliure per a tots: bany, migdiades...

2a ETAPA (35) / Dilluns, 1 d'agost: Refugi de Vallferrera (1.940 m) - El Serrat (1.500 m)

Sortíem del ref. Vallferrera (1.940 m) a les 7 h. La previsió del temps era molt dolenta i vam poder comprovar que era encertada de seguida: només arribar al pla de Boet ja plovia. La pluja era més aviat subtil al principi, però a poc a poc va anar prenent força i vam haver de caminar tot el dia sota l'aigua, els llampecs i els trons.

A les 10 h del matí ja arribàrem al primer port que havíem de fer en aquesta jornada, el port de Boet (2.507 m), just al costat de la pica Roja. Després de la pujada al port, vam tenir una llarga baixada fins a 1.900 m a l'àmplia vall entre la pica Roja i el pic de Tristaina. Vam tenir la gran sort que en aquest interval van petar els llamps i trons més impressionants i per tant no estàvem tan exposats a rebre'n l'impacte; fins i tot ens va pedregar força estona.

Un cop al fons de la vall vam començar a enfil·lar cap al segon port del dia: el port de Rat (2.537 m). Hi vam arribar a la 1 del migdia. El temps no convidava a fer cap parada i tothom caminava capcot seguint els passos del que anava al seu davant. Sentíem

el suau sorollet que feia cada gota en caure sobre la roba impermeable i aquesta música ens acompanyava hores i hores. Va arribar un punt en què ja no importava l'aigua que queia perquè les botes estaven absolutament xopes i, per desgràcia, la roba d'altres també.

Sense aturar-nos, per no agafar fred i per perdre altura sense badar, vam anar baixant cap a les pistes d'Ordino-Arcalís. Va ser una gran sort trobar el bar de la Coma obert. Hauríeu d'haver vist les nostres cares quan vam veure tan a prop la possibilitat d'un aixopluc i d'un àpat calent! Va ser una d'aquelles estranyes ocasions en què dónes gràcies per l'explotació turística de la muntanya.

Un cop refets, va ser dur reemprendre la marxa. Ningú trobava el moment per tornar a sortir a mullar-se. Però al cap de poc la pluja ja es va amansir i la baixada fins al poble del Serrat va ser força més agradable. Hi arribàrem a 2/4 de 6 i ens vam instal·lar en un hotel per refer forces i eixugar pertinences. Això no estava previst en l'itinerari inicial, però va ser una decisió unànime després de tot el que havíem passat durant el dia. ■

3a ETAPA (36) / Dimarts, 2 d'agost:

El Serrat (1.500 m) - Càmping dels Ferrosins

L'endemà, amb les energies refetes i la roba seca sortíem del poble del Serrat (1.500 m) a les 7. El primer tram era arribar fins al ref. de Sorteny (1.969 m). Hi arribàvem una hora després. Ja havíem fet el tram que havia quedat pendent del dia anterior. El cel estava tapat i amenaçava pluja, però de moment anàvem secs.

Vam enfil·lar sender amunt cap al coll del Pas de la Serrera (2.300 m) i ens hi vam plantar a les 9 h. És un coll molt estret i que guanya alçada ràpidament en l'últim tram. Està equipat amb una barana de fusta al capdamunt, fet gens sorprenent en terres andorranes.

Encara ens quedava un segon coll, el de la Mina o del Cap de la Serrera (2.724 m). La temperatura anava baixant i a les 11 h vam arribar al coll. Feia un fred que pelava, s'estava tapant i va començar a ploure i caure una granís molt petit. Ens vam aixoplugar en un petit refugi de pedra que ens va ensenyar el Toni Aure (a 100 m del coll) i que no està reflectit als mapes. Un cop passat el xàfec, vam anar baixant cap a la vall de Ransol. Vam gaudir de les vistes dels estanys de Meners i de Ransol. Quan érem al fons de la vall, el temps havia canviat completament: feia molt bo. A 2/4 de 4 dinàvem a St. Pere del Tarter i a les 6 h ja érem al final d'etapa: el càmping dels Ferrosins, a la vall d'Incles.

Aquella nit vam tenir la sort de poder compartir amb el suport de la Teresa Martí, que amb el cotxe ens va portar les tendes i així no vam haver d'arrossegar-les tots els dies.

4a ETAPA (37) / Dimecres, 3 d'agost:

Càmping dels Ferrosins - l'Hospitalet-près-l'Andorre (1.536 m)

Diana ben d'hora per desmuntar tendes i sortida a 2/4 de 8 cap als estanys de Juclars, un racó conegut i molt visitat d'Andorra. A les 11 h ja érem als estanys i vam fer una petita parada al refugi per esmorzar. Tothom va menjar del que portaven els altres però hem de destacar un magnífic formatge que duia el Joan Victori.

El camí anava vorejant el pic d'Escobes i n'oferia unes magnífiques vistes: una cresta llarga i bonica fins al Cilindre d'Escobes retallada damunt d'un blau esplèndid al cel.

El proper punt important en el mapa del dia era el coll d'Alba (2.546 m), just al costat del pic de Ruf. Des del coll baixàvem cap a l'estany d'Alba i l'estany de Quart. En aquest punt vam dinar (ja eren les 4 h!). Vam reprendre el sender, que feia una volta sencera al pic d'Alba per la base, passant per l'estany de Pédourrés (5 h).

Passat el darrer llac, ens vam desviar a la dreta cap un petit coll d'amplada considerable (2.263 m) després de remuntar un xic per una pedra molt llisa. Des d'aquí només quedava la baixada fins al poble de l'Hospitalet-près-l'Andorre (1.536 m). El descens va resultar molt dur i molt llarg. A les 7 h arribàvem a la Gîte d'étape, molt acollidora, utilitzada també per la gent que fa el camí dels Bons Homes.

5a ETAPA (38) / Dijous, 4 d'agost:

l'Hospitalet-près-l'Andorre (1.536 m) - Refugi de la Bollosa (2.005 m)

La sortida de la vall de l'Hospitalet, la vam fer per un caminet ombrívol i molt bonic. Era ple de vegetació i s'hi notava la presència d'aigua arreu. Després d'una estona de caminada, vam veure l'Estany de Bésines, amb petites illetes i envoltat de bosc i flors: una bona excusa per fer fotos i parades. Ben a prop, després d'un pendent, vam arribar al refugi de Bésines (2.104 m) a les 10 h. Aquest refugi és força nou i ofereix moltes comoditats. Hi contrasta una nota curiosa: enmig de tanta modernitat, disposen de rucs per fer l'avituallament (encara que també hi van helicòpters).

Vam aprofitar la instal·lació per beure i fer un mos i vam reprendre el camí en direcció al coll de la Coma d'Anyell (2.455 m), entre el puig de Lanós i el puig de les Bacivelles. Hi arribàrem a la 1 h i vam buscar un lloc arrecerat del vent per dinar. Des del coll veíem el Carlit, que s'imposava amb força a la resta de pujols i comes que l'envolten.

El proper pas era baixar fins a l'immens estany de Lanós (o Lanoux), a l'alçada de la cabana de Rouzet (2.210 m). Eren les 3 de la tarda i hi havia dos itineraris possibles:

- ruta pel Carlit (2.921 m)
- ruta pel coll de la Grava (2.426 m)

Després d'una votació, vam triar el coll de la Grava, perquè estàvem cansats i alguns companys arrossegaven lesions. Ens vam

plantar al coll a les 4 h i des d'allà només restava baixar (planejant molta estona) cap a l'enorme llac de la Bollosa (o des Bouillouses). Era espectacular veure un llac de muntanya amb unes onades tan considerables. Passat el llac, parada i fonda al ref. del CAF de la Bollosa (2.005 m) a les 7 h.

6a ETAPA (39) / Divendres, 5 d'agost:

Refugi de la Bollosa (2.005 m) - Eina (1.574 m)

Tocava fer una etapa tranquil·la i tots ens plantejàvem gaudir-ne i assaborir el paisatge. Vam poder dormir una mica més que els altres dies i vam començar a caminar a les 8 h.

Al cap de ben poc de caminar, vam poder admirar la bellesa d'uns llacs que semblaven de mentida, de tan bonics. Són els estanys Llarg, el Negre i el de la Pradella. A més, vam tenir el luxe de veure'ls bastant d'hora i encara no hi havia gaire gent.

Una pista asfaltada a trams ens portava cap a les instal·lacions d'esquí de fons de Bolquera (Bolquère) i poc després arribàvem al poble de Bolquera. Allí vam dinar en un bar on ens van donar una bona acollida: la mestressa parlava català i era una militant de la defensa de la llengua i els costums de la Catalunya Nord.

Havent dinat, el recorregut ja transcorria tota l'estona per carretera fins al poble d'Eina (1.574 m) on vam arribar a les 4 h i ens vam instal·lar per dormir-hi a la nit. Vam aprofitar la tarda per fer esbarjo i banyar-nos al riu, prendre cerveses i fer vida social.

7a ETAPA (40) / Dissabte, 6 d'agost: Eina (1.574 m) - Refugi d'Ulldeter (2.235 m)

La darrera etapa era potser la més dura i la més muntanyosa de totes. La sortida fou a les 7 h. Des del poble d'Eina ens tocava enfil·lar-nos cap al coll d'Eina o de Núria (2.684 m). A bon pas i encara sense gaire sol, vam poder-hi arribar a les 11 h. Des d'aquest punt la vista de la vall de Núria era impressionant. Havíem arribat a la carena i ara ens calia fer la volta quasi completa a la vall. L'itinerari de carena comprenia indrets coneguts: Noufonts (2.861 m), Noucreus (2.799 m), Fossa del Gegant (2.801 m) i el coll de Tirapits (2.784 m). Des d'allà, baixada cap al coll de la Marrana (entre el Bastiments i el Gra de Fajol) (2.529 m).

El grup de travessaires al Coll d'Alba

RAMON SERRA LLACUNA

El punt de trobada amb la gent que ens venia a buscar era l'aparcament del refugi d'Ulldeter. Hi vam arribar a les 6 h i poc després ens venien a recollir. Era el final d'aquesta caminada d'estiu i marcàvem alhora el punt d'inici per a l'any que ve.

Aquest nou tram de l'Alta Ruta Pirinenca és el penúltim per tal d'arribar a la Mediterrània. L'estiu que ve, si res no falla, aquells que van començar a caminar al Cantàbric, en Cisco Viera, en Josep Ma Vilarrúbias i en Ramon Serra, arribaran a aigües de la Mediterrània i veuran acomplert el seu somni de travessar tot el Pirineu de punta a punta. ■

El Toni al peu de l'Estany de Juclar

RAMON SERRA LLACUNA

Recepta de Moldàvia

Montse Soterias Corbella
Rodica Chiriac

Sarmale

Avui us presentem una recepta que ens ha fet arribar la **Rodica Chiriac**. És una recepta típica dels seu país Moldàvia, un país de l'Europa Oriental que limita amb Rumania i Ucraïna.

Aquí teniu els ingredients d'aquesta recepta tan típica de la gastronomia de Moldàvia, el Sarmale.

Ingredients:

- 1 Kg de carn picada de porc
- 2 cebes grans
- 1 tassa d'arròs
- Tomàquet fregit triturat
- Una col que sigui gran
- Sal
- Pebre negre molt
- Caldo de carn o verdures (pot ser del preparat)

Preparació:

Primer de tot tallem i piquem les cebes i les posem a la paella, després hi afegim el tomàquet triturat i en fem un sofregit.

Rentem ben net l'arròs, el barregem amb la carn picada, la sal, el pebre i el sofregit de tomàquet i ceba.

Separem les fulles de la col els traiem el nervi i les posem en una cassola on prèviament hi haurem posat aigua i sal a bullir. Un cop bulli l'aigua hi afegim les fulles de col que haurem de treure al cap de 10 minuts.

Aquestes fulles que hem bullit les farcim amb la massa que hem fet prèviament i en fem farcellets, vigilant que quedin ben tancats.

Seguidament folrem el fons de la cassola amb fulles de col crues (perquè els farcellets no s'enganxin) , hi afegim els farcellets de col i per sobre també hi posem unes fulles de col crues(perquè no s'obrin els farcells), ho cobrim tot amb caldo (pot ser caldo preparat) i ho deixem a foc molt lent que es vagi fent molt a poc a poc, aproximadament uns 45 minuts (fins que l'arròs del farcell estigui cuit).

I ja podeu servir. Que vagi de gust!!

En record a Josep Ma. Lloró

Dani Lladó

Josep, has marxat sense dir adéu i a nosaltres ens han quedat moltes coses per dir-te. Sempre has estat persona afable amb tothom, sempre que t'ho demanàvem tenies temps per escoltar-nos encara que no paressis mai quiet, amunt i avall. Amb molta energia, polifacètic i molt treballador, fidel als teus principis. Has sabut tirar endavant encara que et trobessis tots els entrebancs del món i d'això, n'hem après tots, gràcies a tu. Però el teu cor ha dit prou i ara et toca descansar. Josep, has estat sempre una bona persona... i no és un tòpic dir que et portarem sempre al cor. ■

Senyeres

La Torre del Castell

Òdena

Ramon Serra Llacuna

Transports i telèfons d'interès

Transports

Alsina Graells

Tèlèfon: Barcelona 93 302 40 86

E-mail: clientes@alsinagraells.es
info@alsinagraells.es

Web: www.alsinagraells.es

Horaris

Calaf - Igualada			
Calaf	Els Prats de Rei	Copons	Igualada
09:14 h	09:19 h	09:27 h	09:48 h
19:29 h	19:34 h	19:42 h	20:03 h

Igualada - Igualada			
Igualada	Copons	Els Prats de Rei	Calaf
08:27 h	08:48 h	08:56 h	09:01 h
17:57 h	18:18 h	18:26 h	18:31 h

Hispano Igualadina

Tèlèfon: 93 804 44 51

Adreça: Passeig Verdaguer, s/n
08700 Igualada

Atenció al client: 902 44 77 26
de dilluns a dissabte de 8 a 21 h

E-mail: atencioalclient@hispanoigualadina.net

Web: www.hispanoigualadina.net

Horaris

BARCELONA - CALAF

BCN - Santa	BCN - Nª Cristina	Igualada	Jorba	Copons	Prats de rei	Calaf
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS						
Excepte Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
-	10.50	12.00	12.15	12.30	12.40	12.45
-	17.20	19.00	19.15	19.30	19.40	19.45
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS. Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
-	11.05	12.00	12.15	12.30	12.40	12.45
-	17.45	19.00	19.15	19.30	19.40	19.45
Dissabtes.						
-	11.05	12.15	12.30	12.45	12.55	13.00
-	17.45	19.00	19.15	19.30	19.40	19.45

CALAF - BARCELONA

Calaf	Prats de rei	Copons	Jorba	Igualada	BCN - Nª Cristina	BCN - Santa
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS						
Excepte Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
7.15	7.20	7.30	7.45	8.00	9.05	-
15.15	15.20	15.30	15.45	16.00	17.05	-
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS. Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
7.15	7.20	7.30	7.45	8.00	9.05	-
15.15	15.20	15.30	15.45	16.00	17.05	-
Dissabtes.						
8.00	8.05	8.15	8.30	9.00	10.05	-
15.15	15.20	15.30	15.45	16.00	17.05	-

Horaris de pas aproximats, depenent de la circulació

08/07/09

Taxis

Parades a Igualada: Passeig Verdaguer, s/n

Servei Taxi 24 hores: Ricard Tomas, Tel. 609 47 82 19

Telèfons d'interès

Ajuntament de Copons info@copons.net	93 809 00 00
Consultori Mèdic	93 809 01 50
Assistentia Social	93 809 00 00
Servei de Podologia: Judit Muns	637 94 38 76
Àrea Sanitària Rural	93 805 38 18
Associació Defensa Forestal	93 809 00 00
Bombers (emergències)	112
Ambulàncies i Emergències Mèdiques	061
Mossos d'Esquadra (emergències trànsit)	088
Mossos d'Esquadra (Igualada)	93 875 98 40
Protecció Civil Igualada	93 803 12 34
Repsol Butano	93 803 15 17
Repsol Gas Avaries	901 12 12 12
Fecsa	900 77 00 77
Aigües de Rigat	93 803 14 83
Telefònica Avaries	1002
Antena col·lectiva	616 52 23 13
Correus (Rosa)	655 92 63 80
Oficina Consorci Turisme Alta Anoia	93 868 03 66
Escola	93 809 01 42
Bàscula pública	93 809 00 00
Bibliobús Montserrat b.Montserrat@diba.es	616 98 83 52
Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria	93 809 00 93 655 81 39 52
Tot Circ info@totcirc.com	93 809 00 81 686 83 72 25 646 29 45 72
Cal Manset (Allotjament rural) calmanset@altaanoia.info	93 809 00 97
El Refugi de Copons	93 809 01 27
Queviures Mas	93 809 00 02
Fleca Lloró	93 809 00 75
Brodats Sala Farré, SCP	93 809 00 27
Escorxador Closa i Fills	93 809 00 36
Construccions Succesor de Closa Serra, SCP	93 809 08 02
Fusteria Josep Tomàs	93 809 00 93 655 81 39 52

Recordeu que

el **Codi Postal de Copons** ha canviat
a partir d'ara es el

08289

No callis, mulla't i digues-hi la teva!
Opinió, retalls d'història, actualitat, esports...
Tot té cabuda a Camí Ral.

I ara ens ho pots enviar per correu electrònic:
camiral@copons.net

Albert Mas a l'escola de Copons, any 1948-1949

Vicenta Garriga a l'Estanc, any 1958-1960

Aparador de l'Estanc, any 1958-1960

CEDIDES PER ALBERT MAS GARRIGA

Nevada Nadal 1970

Nevada Nadal 1970

Nevada Nadal 1970

CEDIDES PER DOLORS GARRIGA GARRIGA